Leto LXX | Štev. 108 a | V Ljubljani, v nedeljo, 10. maja 1942-XX | Spedizione in abbonamento postale Poštnina plačana v gotovini | Prezzo — Cena L 0.70

Naročnina mesečno 12 Lir, za inozemstvo 20 Lir — nedeljska izdaja celoletno 34 Lir, za inozemstvo 50 Lir. Ček. rač. Ljubljana 10.650 za naročnino in 10.349 za inserate. Podružnica: Novo mesto.

SLOVENEC

Abbonamenti: Mese 12 Lire; Estero, mese 20 Lire, Edizione domenica, anno 34 Lire, Estero 50 Lire. C. C. P.: Lubiana 10.650 per gli abbonamenti: 10.349 per le inserzioni. Filiale: Novo mesto.

Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku.

Uredništvo in uprava: Kopitarjeva 6, Ljubljana. Redazione, Amministrazione: Kopitarjeva 6, Lubiana. Telefon 4001—4005.

Izključna pooblaščenka za oglaševanje italijanskega in tujega izvora: Unione Pubblicità Italiana S. A., Milano.

Concessionaria esclusiva per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: Unione Pubblicità Italiana S. A., Milano.

Il Bollettino No 707

Grande successo dei cacciatori italiani

Quattro »Spitfire« abbattuti su Malta

In Cirenaica normale attività di pattuglie e di artiglierie.

Reparti aerei italiani e germanici hanno condotto decise azioni sugli obbiettivi di Malta battendo con particolare intensità i depositi di Floriana.

Tentativi dell'aviazione britannica di ostacolare le operazioni dei bombardieri germanici sono falliti; nostri cacciatori, con pronto intervento, affrontavano successivamente due formazioni di Spitfire, assai superiori di numero, e in aspri duelli abbattevano in fiamme quattro apparecchi e ne mitragliavano efficacemente numerosi altri. Nessuna perdita da parte nostra.

Nel Mediterraneo un nostro convoglio è stato fatto segno senza successo a ripetuti insidiosi attacchi di mezzi aerei e subacquei nemici; le navi sono tutte giunte a destinazione e non hanno subito alcun danno.

Vojno poročilo št. 707

Velik uspeh italijanskih lovcev

4 »Spitfireji« sestreljeni nad Malto

Glavni Stan italijanskih Oboroženih Sil objavlja:

V Cirenajki normalno delovanje ogledništva in topništva.

Italijanski in nemški letalci so izvedli odločne napade na cilje na Malti ter so posebno močno bombardirali skladišča v Floriani.

Poskusi angleških letalcev, ovirati operacije nemških bombnikov, so se izjalovili: naši lovci so takoj nastopili ter so se zaporedoma postavili v bran dvema, po številu močnejšima, skupinama »Spitfirejev« ter so v srditih bojih sestrelili 4 letala, mnoge druge pa so uspešno obstreljevali. Na naši strani ni bilo nobenih izgub.

V Sredozemlju so sovražna letala in podmornice brez uspeha napadala neki naš konvoj. Vse ladje, ki niso pretrpele nikake škode, so prispele na določeno mesto.

Praznik Vojske in Imperija

Danes je bila v Rimu proslava Dneva Vojske in Imperija, ki sta se je udeležila Kralj in Cesar ter Duce
Poslanici Tajnika Stranke in ministra za Vzhodno Afriko

Rim, 9. maja. AS. Pri današnji vojaški proslavi »Dneva vojske in imperija« je danes zjutraj Kralj in Cesar razdelil 50 zlatih kolajn junakom, ki so padli na polju slave, ter 4 zlate kolajne živim junakom. Slovesnosti je prisostvoval tudi Duce. Navzoči so bili tudi člani velikega fašističnega sveta, Vlada, Direktorij Stranke, zastopniki senata, zbornice fašijev in korporacij, Italijanske akademije, načelnik Glavnega Stana, vojaška pribočnika Nemčije in Japonske ter številne druge vojaške in civilne osebnosti. Po razdelitvi odlikovanj je bila proslava na grobu Neznanega vojaka. Velika množica ljudstva je dolgo vzklikala Kralju in Cesarju ter Duceju.

Rim, 9. maja. AS. Danes zjutraj je domovina slovesno proslavila praznik svoje zmagovite Vojske in vere v svoj Imperij. Slovesnosti, ki so imele resen vojaški značaj, sta se udeležila Kralj in Cesar ter Duce. Na Beneškem trgu je bilo postrojeno zastopstvo Oboroženih Sil. Ob boku pehote je bila kolona topov na avtomobilih ter kolona tankov. Na sredi sta plapolali zastavi Kraljevih karabinerjev in vozačev oklepne edinice. Na Beneški trg je prišlo tudi zastopstvo GILa in GUFa. Pred tribuno so bili zbrani generali, družine herojev, zastopstvo borcev in pohabljencev iz prejšnjih vojn ter vojaški pribočniki. Slovesnostim je prisostvovala velikanska množica ljudstva, ki je bila zbrana ob Cesti Imperija, ob vznožju Campidoglia, na Corsu Umberta I. ter na Ulici Plebiscita in na Ulici 4. novembra. Oltar Domovine je bil okrašen s trobojnicami. Slovesnost se je pričela s poklonitvijo pred grobom Neznanega vojaka, ki jo je izvedel poveljnik Oboroženih Sil v spremstvu generalov, kamor je položil venec s trikoloro. Drugi venec je bil položen istočasno na Svetišče padlih fašistov. Duce je prispel ob 8.45. Sprejeli so ga zastopniki oblasti, med katerimi so bili člani velikega fašističnega sveta, člani Vlade, člani Direktorija narodne fašistične Stranke, zastopstvo senata in zbornice fašijev ter korporacij, člani Italijanske akademije, načelniki raznih štabov Oboroženih Sil in drugi zastopniki oblasti ter velike množice ljudstva.

Zadoneli so zvoki Giovinezze, množica pa je navdušeno pozdravila Duceja. Navdušenje se je ponovilo, ko je prispel Kralj in Cesar, ki se je pred oltarjem Domovine takoj pozdravil z Ducejem. Oba sta se potem poklonila pred grobom Neznanega vojaka, zatem pa so konjeniki zamenjali pehoto, ki je deset let stražila pri grobu Neznanega vojaka.

Potem so bile razdeljene kolajne herojem, ki so dali svoje življenje za domovino.

Berlin, 9. maja. AS. Za dan Imperija objavlja »Lokalanzeiger« članek o italijanski vojni mornarici, hvaleč Ducejevo čudovito modrost, ki je na podlagi izkušenj v svetovni vojni spoznal, da bo edino mogočna vojna mornarica lahko varovala Italijo ter njene imperialne koristi.

Rim, 8. maja. s. Za 9. maj je list »Azione Coloniale« objavil poslanici tajnika fašistične stranke in ministra za italijansko Afriko. Prva pravi: »Proslava dneva imperija je časti in ponosu italijanskega naroda sveta. V vseh srcih se vnema boli živo ko kdaj prej plamen hvaležnosti do bojevnikov legionarjev, ki so z neprekosljivo hrabrostjo branili ozemlja naših kolonialnih osvojitev. Njihovo bajno junaštvo je s krvjo posvetilo gotovost našega povratka in znova potrdilo plemenite moralne in politične razloge, zaradi katerih fašistični imperij živi in bo živel v življenju italijanskega ljudstva, kakor usoden in neizprosen zgodovinski zakon, ki kaže potrebi po duhovni in ozemeljski razširitvi ter fašističnemu delu poti sreče in slave, vredne rimskih izročil.« — Aldo Vidussoni.

»Više in določneje odmevajo danes pod nebo domovine besede, ki jih je Duce izrekel v svojem proglasu 9. maja 1936. Italijanski narod, ki je s svojim delom in krvjo oplajal imperij, čuti, kako je tega dne bila posvečena nezmotljiva usoda, usoda, ki se bo po žrtvah morala vrezati še globlje v narodovo dušo. Kdor je videl čudovita dela, ki jih je vlada opravila v Abesiniji v prvih letih po osvojitvi, in kdor ve, kako visoko junaštvo osvetljuje zadnje vojaške dogodke v tej bolestni deželi, tudi dobro ve, da niti grabežljivi bes sovražnikov niti mračna vrnitev že premaganih barbarov ne moreta spremeniti te usode. In kdor je slišal opomin padlih ter oporoko, ki jo je vojvoda d'Aosta poslal z vrhov Ambe Alagija, preden je šel v smrt, ve, da se bomo vrnili v naš imperij. Čeprav bi jo opoteča sreča mogla zadrževati, bo vendar zmaga spet dala ves sijaj italijanski zastavi od Rdečega morja do Indijskega oceana. Italijanski kolonisti, vojaki, neutrudni v tej kočljivi in krvavi bitki, ki traja od prvih časov narodnega zedinjenja, naj se oborožijo s to vero pred oltarjem junakov in naj jo kar naprej potrjujejo in poučujejo. — Attilio Teruzzi.

Bitka v Koralnem morju se nadaljuje

Nove angleške izgube: ena križarka poškodovana, en rušilec potopljen
Avstraliji so ure že štete

Buenos Aires, 9. maja. AS. Iz Washingtona poročajo, da se bitka v Koralnem morju nadaljuje z nezmanjšano srditostjo.

Tokio, 9. maja. AS. Japonski glavni stan poroča, da je imel sovražnik pri pomorski bitki v Koralnem morju nadaljnje izgube. Neka križarka, še ne ugotovljene vrste, je bila resno poškodovana. Neki sovražni rušilec je bil potopljen. Med bitko je bilo sestreljenih 90 sovražnih letal. Japonska mornarica je zgubila pomožno letalonosilko manjše tonaže, ki je bila prej petrolejska ladja. 31 japonskih letal se ni vrnilo.

Tokio, 9. maja. AS. Admiral Takašaki je rekel o pomorski bitki v Koralnem morju, da so zdaj že šteti dnevi Avstralije. Potopitev dveh letalonosilk je znatno zmanjšala nevarnost sovražnih letalskih napadov. Admiral Nakamura pa je s svoje strani pripomnil, da ameriški pomorski načrt ne predvideva gradnje novih letalonosilk in da bodo Amerikanci le še prihodnje leto zgradili eno letalonosilko. Zato je izguba »Saratoge« in »Yorktowna« izredno težka.

Rim, 9. maja. AS. Snoči je ameriško mornariško ministrstvo v Washingtonu objavilo poročilo o pomorski bitki v Koralnem morju ter je naznanilo veliko zmago kombiniranih angleško-ameriških pomorskih sil. Danes zjutraj pa je bil ton uradnih poročil že popolnoma drugačen. V brzojavki iz Washingtona sporoča Reuter: V pričakovanju popolnih uradnih poročil pomorski strokovnjaki svare pred vsakršnim optimizmom. Ni še znanega nič točnega in zgoditi bi se moral najmanj čudež, ako bi ne bilo pogubljeno ameriško in angleško brodovje ter letalstvo.

Rim, 9. maja. AS. Ob avstralskih obalah so Japonci dosegli novo velikansko zmago, ki bo dolgo časa imela nedogledne posledice za ameriško in angleško brodovje na Tihem morju. »Popolo di Roma« piše: S Pearl Harbourjem so Američani zgubili gospodarico srednjega Pacifika, pri Singapooreju in Javi so Japonci uničili angleško in amerikansko mornarico in si s tem zagotovili popolno oblast na Tihem morju. Na Ceylonu so Japonci uničili angleško strateško obrambno točko za Tiho in Indijsko morje. Zdaj so v Koralnem morju Japonci zadali angleškim in ameriškim pomorskim silam nov čudovit udarec, ki ni nič manjši od prejšnjih. Obupen klic ministrskega predsednika Curtina Avstralcem dokazuje važnost japonske zmage. Japonska grožnja proti Avstraliji postaja danes uresničljiva in neposredna. Anglija in Amerika sta bili napadeni in potolčeni takoj, ko sta se po dolgotrajnih pripravah skušali upreti Japoncem in njuna protiofenziva je splavala po vodi. Avstraliji bije zadnja ura, zaključuje »Popolo di Roma«.

Šanghaj, 9. maja. AS. Dopisnik agencije Domei poroča, da Čangkajškova vlada širi smešna poročila o nekih uspehih kitajskih čet, ki da so dosegle velike zmage proti Japoncem v napadih na Šanghaj, Nanking, Naučiang, Hangčov, Ningpoe in Amoi. Ti uspehi da so presenečujoče vplivali na tokijske kroge. Japonski krogi izjavljajo, da so ta poročila neresnična. Čungking bi rad z njimi dvignil moralo Kitajcev, ki so polni obupa nad porazom v Birmi. Prebivalstvo v Nankingu se je zelo začudilo, ko je zvedelo, da »so Kitajci vdrli v mesto in prišli prav do mestnega središča«.

Kanton, 9. maja. AS. Govoreč o položaju po petem mesecu vojne v Vzhodni Aziji je uradni govornik japonske vojske potrdil, da Čangkajškove sile po velikem porazu na jugu niti misliti ne morejo na možnost kake pomladanske ofenzive, ki jo je prej Čungking glasno napovedoval.

Tokio, 9. maja. AS. V japonskih krogih pripominjajo, da bodo družene države po izgubi letalonosilk »Saratoge« in »Yorktowna«, ki so ju potopile japonske vojne ladje med bitko v Koralnem morju, imele samo še tri letalonosilke. Razen tega pripominjajo, da se je v zadnjem pomorskem spopadu jasno pokazala razločno večja vrednost japonske mornarice.

Rim, 9. maja. AS. Avstralski minnistr. predsednik je v poslanski zbornici dejal: »Močno me skrbi, da ne bi pomorska bitka, ki poteka zdaj v Koralnem morju, imela odločilnega vpliva na vodstvo zavezniške vojne v jugozahodnem delu Tihega morja. O uspehih bitke ni za zdaj moči reči še ničesar.

Nemško vojno poročilo

Boji na severnem odseku vzhodnega bojišča — Povračilni napad na Norwich — Nad Rostockom sestreljenih 18 angleških bombnikov

Hitlerjev glavni stan, 9. maja: Nemško vrhovno poveljstvo objavlja:

Na vzhodu so se izjalovili obnovljeni krajevni napadi sovražnika, ki so jih podpirali tanki. Nasprotnik je imel visoke krvave izgube.

Na Laponskem ter na murmanskem bojišču so bili odbiti slabši sovražni napadi.

V Severni Afriki obojestransko topniško in ogledniško delovanje. Letalstvo je ponoči uspešno napadlo angleško puščavsko železnico in zbirališča motornih vozil.

Na Malti so bojna letala bombardirala letališča in s torpedi napadla zaloge goriva na otoku.

Na južni in jugovzhodni angleški obali so nemška bojna letala podnevi bombardirala važne vojaške cilje ter potopila neko stražno ladjo na morju jugozahodno od Worthinga.

V povračilo za napade angleških bombnikov na nemška mesta in podeželske občine, so nemška letala ponoči na 9. maj deloma iz majhne višine bombardirala mesto Norwich.

Angleško letalstvo je preteklo noč spuščalo razdiralne in zažigalne bombe na mesto Rostock ter na Warnemünde. Protiletalska obramba in lovska letala so povzročila nasprotniku pri tem terorističnem napadu na civilno prebivalstvo težke izgube. 18 napadajočih bombnikov je bilo sestreljenih. Pri tem obrambnem uspehu ima posebni delež protiletalsko topništvo.

Na vzhodu je letalstvo z močnimi silami podpiralo obrambne boje kopne vojske na severnem odseku. Pri tem so bila sestreljena 4 sovražna letala.

V vodah okoli polotoka Kerča je neko ogledniško letalo uničilo neko sovražno ladjo za pobiranje min.

Poročnik Köppen, vodja neke letalske skupine, ki je dosegel 85 letalskih zmag in je bil odlikovan z viteškim križem železnega križa na hrastovem listu, se ni vrnil. Z njim je nemško letalstvo zgubilo enega najsmelejših in najuspešnejših lovskih letalcev.

Berlin, 9. maja. AS. »Deutsche Allgemeine Zeitung« piše o operacijah na bojišču pri Harkovu in pravi: Bitka pri Harkovu, v kateri se je sovražnik zagrizeno upiral, nas je veljala nekaj žrtev, toda za Stalina pomeni izgubo več tisočev vojakov in konec njegove utvare. Zima je končana in boljševiki izgubljajo vse svoje nade. Že pozimi nihče niti za trenutek ni podvomil, da bi Sovjeti lahko zavzeli Harkov, zdaj pa se že nahajajo na tistih postojankah, na katere so se umaknili po velikih bitkah zadnjo jesen, kamor so bili zopet vrženi pri svojih zadnjih protinapadih.

Proslava dneva Vojske in Imperija v Ljubljani

Turški uradniki morajo prijaviti svoje premoženje

Carigrad, 9. maja. AS. Turški zbornici so predložili zakonski načrt, po katerem bodo morali vsi uradniki povedati, koliko imajo premoženja, premičnin in nepremičnin in kako so si ga pridobili od 1. septembra 1939 dalje. Kdor bi dal lažno prijavo, mu bo imetje zaseženo, odpuščen bo iz državne službe in zaprt. Ta zakon bo ostal v veljavi še pet let po koncu sedanje vojne.

Minister Riccardi obišče Bolgarijo

Rim, 9. maja. AS. Na povabilo bolg. vlade bo italijanski minister za zamenjavo in valute v spremstvu visokih uradnikov v kratkem odpotoval v Sofijo. Med obiskom bo minister imel priliko srečati se z glavnimi zastopniki bolgarskega denarniškega in gospodarskega sveta, s katerimi se bo posvetoval o najvažnejših vprašanjih, ki se tičejo gospodarstva obeh držav in pa trgovske izmenjave med Italijo in Bolgarijo v okviru sedanjega evropskega gospodarskega sodelovanja.

Nov poveljnik Gibraltarja

Rim, 9. maja. Za naslednika dosedanjega poveljnika gibraltarske trdnjave lorda Gorta, ki je postal generalni guverner Malte, je bil imenovan general sir Collin Jardine.

Slovesna proslava »Dneva Vojske in Imperija« v Ljubljani

Slovesnost je bila na Kongresnem trgu in so se je udeležili zastopniki najvišjih oblasti

Ljubljana, 9. maja.

Čete ljubljanske posadke so slovesno proslavile »Dan vojske« z zborom na Kongresnem trgu, kjer so razdelili hrabrostna odlikovanja za vojna dejanja častnikom in vojakom armadnega zbora.

Ob deseti uri so bile na obsežnem trgu zbrane čete v orožju, proti tribuni pa je bil razporejen bataljon. Ob strani tega so bili zbrani odlikovanci, ki bodo klicani na tribuno, da bodo iz rok Poveljnika Armadnega zbora, Visokega komisarja in Zveznega tajnika sprejeli svetinje, pridobljene v boju. Na desni strani je bil polk topništva divizije, nato je prišla pehota, posebni oddelki in tanki. Na obeh straneh tribune, kjer so bile zbrane oblasti, so zavzeli mesto fašistični zastopniki s praporom ljubljanskega fašija.

Ko so se razvijale zadnje priprave, je radio prenašal popis proslave, ki se je razvijala v Rimu v navzočnosti Kralja in Cesarja in Duceja. Medtem so prišli na sedež Poveljstva armadnega zbora, kjer je bil Eksc. Mario Robotti s svojim štabom in poveljnikom divizije grenadirjev generalom Orlandom, Zvezni tajnik Orlandini s podtajnikoma Capursom in Scarnizijem in s skupino tovarišev, ki so odličnemu generalu prinesli pozdrav Črnih srajc vojski. Kmalu nato je sprejet od navzočih oblasti prišel Visoki komisar Eksc. Grazioli, ki se je pogovarjal s poveljnikom armadnega zbora. Točno ob desetih sta obe osebnosti in njihovo spremstvo prišli na trg, kjer jih je pozdravil predpisani znak trobent, in so pregledali čete, ki so bile zbrane na trgu.

Ko so oblasti zavzele mesto na tribuni, so prinesli zastavo topniškega polka, ki so jo pozdravljale čete v orožju in navzoči, pred tribuno in takoj nato se je začela delitev odlikovanj. Medtem ko je častnik pri mikrofonu čital utemeljitve odlikovanj, je poveljnik Armadnega zbora delil znamenja junaštva. Zaprosil je tudi Visokega komisarja, da naj podeljuje odlikovanja, prav tako poveljnika divizije in Zveznega tajnika.

Razdelitev odlikovanj

Srebrna kolajna je bila podeljena kapitanu Claudiliju Ginoju od prvega polka grenardirjev. Kolajna je bila podeljena z naslednjo utemeljitvijo:

Poveljnik kompanije strelcev, ki je prejela nalogo uničiti močno skupino upornikov, je s točnim občutjem izsledil postojanko, ki jo je ta skupina zasedla. Ko je ukrenil podrobnosti dejanja, ki je moralo privesti do osvoboditve tovarišev nekega drugega oddelka, ki so jih zajeli v prejšnjih spopadih, je na čelu svojih mož vkljub odporu sovražnega streljanja napadel srdito z golim orožjem in se ni maral poslužiti strelskega orožja, da ne bi zadel zajetih tovarišev. Hitrost napada je omogočila osvoboditev tovarišev. — Debeli V. (Jugoslovansko bojišče) 26. oktobra 1941-XIX.

Nato so razdelili bronaste svetinje »v spomin« kapitanu Giuseppeju Clementeju, Stenu Floriju Bianchiju, finančnemu stražniku Giovanniju Serri, finančnemu stražniku Francescu Manzoeju in živim: brigadnemu generalu Carlu Damioniju, članu RGF Ugu Grazziliju in izbrani črni srajci Eduardu Ponzioju. Razdeljeni so bili vojni križci »v spomin« topničarju Ettoreju Pacagnelliju, guastatorju Giovanniju Ambrosiju, desetniku Angelu Ravasiju, četovodji Guglielmu Citu, narednику Giovanniju Tomassiju. Petnajst vojnih križcev za junaštvo so razdelili prisotnim častnikom in vojakom. Ti so: grenadir Vincenzo Roberto, grenadir Francesco Martelli, podpolkovnik Sante Battaglia, podpolkovnik Sante Bartoletti, major Bartolomeo Mirabella, major Antonio Gutierrez, major Nicola Bruni, major Marcello Corsi, poročnik Antonio Reitano, poročnik Mario Crespi, podporočnik Leonardo Rodono, podbrigadir Giuseppe Tosti, narednik Giovanni Gaiato, desetnik Ilario Artusi, finančni stražnik Raimondo Ameno. Ko je bilo razdeljevanje odlikovanj končano, so se Visoki komisar, poveljnik Armadnega zbora in druge osebnosti vrnile na poveljstvo divizije, čete pa so odkorakale skozi mesto v vojašnice.

Takoj po slovesnosti se je Visoki komisar podal v vojno bolnišnico, kjer je obiskal ranjence in bolnike.

Istočasno se je začela delitev daril, ki so jih pripravile tovarišice Fašistične zveze in ki jih je Stranka podelila pogumnim ranjenim in bolnim vojakom.

Pozdrav Visokega komisarja poveljniku XI. armade

Ko je italijanski narod ob obletnici Imperija in ob »Dnevu vojaka« bolj ko kdaj koli strnjen okoli svojih slavnih Oboroženih Sil, ki na vseh bojiščih junaško bojujejo za gotovo dosego zmage, želim poslati Tebi, častnikom, podčastnikom in vojakom slavnega XI. armadnega zbora kar najbolj tovariški pozdrav, navdušen pozdrav in čestitke.

Naj živi Kralj in Cesar! Naj živi Duce!

Emilio Grazioli.

Za 9. maj je Zvezni Tajnik **Orlandini** naslovil na bojevnike naslednjo poslanico:

Tovariši v orožju! Danes, 9. maja, na ta slavni in pomembni dan, ki je posvečen vsem vojakom Italije in ki vsebuje heroično napoved bodoče veličine, se obračam na vas, bojevniki v orožju, in vam pošiljam najbolj tovariške in goreče pozdrave.

Je to odkrit in prisrčen pozdrav, ki vsebuje ljubezni polno razumevanje vaših žrtev in samozavesten ponos vaših junaštev. Je to pozdrav tistega, ki se raduje z vašim veseljem in sočustvuje z vašimi bolečinami, in pozdrav tistega, ki si šteje v srečo in ponos, da sme biti v vaši bližini in posvetiti vam, ki ste najbolj vredni sinovi Italije, vsako uro, vsak trenutek svojega dela.

Domovina vam je priznala čast, služiti ji z razumom, svojo močjo in krvjo. Pozvala vas je v boj na življenje in smrt. Izročila je v vaše roke svojo usodo, ki je hkrati usoda vaših mater in vaših otrok. Vi, tovariši v orožju, ste dokazali in boste še dokazali, da ste vredni te naloge.

Od nas zahteva Domovina mnogo manj: zahteva, da smo vsi enodušno vam na razpolago, da smo z vami s srcem, da smo pripravljeni sprejeti nase žrtve, samo da vam kar najbolj olajšamo vaše napore. In mi bomo z vso našo globoko vdanostjo do veličine italijanskih vojakov dokazali, da smo vredni njihovih junaštev.

Tovariši v orožju, naša lepa Italija, zemlja svetnikov, junakov in pesnikov, se bori s silo duha in volje proti krutí in lakomni manjšini, ki je nagrabila bogastva, katere je božja volja razdelila vsemu človeštvu. Vi ste zastavonoše te pravične vojske! Vi čutite sveto nalogo, da se je treba boriti za tiste, ki so v preteklosti toliko trpeli, in da zlomite grabežljive roke, ki hočejo zadušiti italijanski narod.

Bojevniki, v nas vseh je popolna gotovost zmage. Ta gotovost izvira iz zaupanja v naše voditelje, iz prepričanja o veliki vrednosti naših vojakov in iz vere v božjo pravičnost. Ta božja pravičnost je že dala jasno znamenje za našo gotovo zmago v bodočnosti, ker nam je dala za nasprotnike prav tiste, ki niso vredni, da bi zmagali.

Bojevniki, živel Kralj, pozdrav Duce!u!

Tivoli v pisanem bogastvu pomladi

Drobne slike iz vrta našega meščanstva — Tivoli ima svoje zakone in svoje kategorije

Ljubljana, v maju.

To, kar je kmečkim ljudem zelena trata okrog hiše, kjer koracajo rdečelični malčki od jutra do večera in kjer se družijo ob nedeljskih popoldnevih domači s sosedi pri vrču vina ali jabolčnika, je Ljubljančanom velika poljana, premrežena s poti in stezami, posejana z drevjem in cvetjem. Ljubljanski ljudski poljani pravijo Tivoli. Dejansko je to vrt ljubljanske gospode, zakaj delavci, mali obrtniki in drugi prezaposleni ljudje skoraj nimajo časa za bivanje na tej lepi poljani.

V zelenem Tivoliju, ki je priljubljen zlasti v prvih pomladanskih dnevih, ko vasujejo čebele na tisočerih cvetih, se odigrava precejšen kos ljubljanskega družabnega življenja. So ljudje, ki so od prvih dni življenja pa vse do pozne starosti prav s srcem navezani na prikupen vrt, ki je meščanom nekako nadomestilo za mehke trate in sadovnjake okrog kmečkih domov. Na Tivoli so najbolj navezane matere, ki vodijo tja svoje dojenčke in otroke, ki še ne hodijo v šolo. Na dober zrak jih vodijo in na sonce, da bi boljše uspevali.

V tem vrtu vlada zanimiv red, katerega se držijo vsi po vrsti od kričečih dojenčkov pa do miroljubnih upokojencev. Dojenčki ležijo v vozičkih, se igrajo z ropotuljicami in se na svoj način veselijo sončnih dni pod vedrim nebom. Otroci treh ali štirih let prihajajo s kangljicami in lopatkami in se igrajo s kupom peska. Matere sedijo na klopeh, se pogovarjajo o otrocih in gospodinjstvu, o sosedih in modi, zraven pa pletejo nogavice, hlačke in jopice. Tiste, ki vodijo v Tivoli svoje prve otroke, imajo posebno veselje z lepimi oblekcami. Manj zadovoljni pa so otroci, ki morajo preveč paziti, da ne padejo in se ne umažejo. So pa tudi take, ki se ne sramujejo pripeljati otroke v »delavnih« oblekah. To so naprednejše matere, ki jim ni toliko do ponašanja z novimi oblačili, pač pa več do zdrave in svobodne otroške igre.

V Tivoliju vidite tudi športne abecedarje. To so dekliči in fantiči, ki se poganjajo na »sekirah« in se prevažajo na otroških kolesih. Zdaj pa zdaj se zgodi mala nesreča. V takih primerih vidite starše, ki kaznujejo kamen, ki je bil na poti, slišite pa tudi pametnejše, ki na krike »au, auuu...« sploh ne reagirajo. Srečal sem fantička, ki se je hudo prevrnil s svojim otroškim kolesom in pritekel k očku z opraskanim kolenom. »Nič te ne boli«, ga je zavrnil gospod in še dodal, da je sam kriv in da mora drugič bolj paziti. V takih primerih nekateri pomilujejo, drugi pa, ki se razumejo na vzgojo, ostanejo »trdega srca.«

Tako sem dejal, da vlada v Tivoliju nek red, ki ni nikjer napisan. Najmlajše vozijo z ropotuljicami, spremljajo jih pa mlade mamice, ki so še pred dvemi, tremi leti spadale v kategorijo zaročencev. Otroke s kangljicami in lopatkami spremljajo gospe, ki so že skoraj pozabile na skrivnosti majskih sprehodov po Tivoliju. Precej let je že od tega, ko so se sprehajale kot brezskrbne gospodične... V tretjo kategorijo spadajo športni abecedarji, ki se urijo v obvladanju bicikla ali triciklja. Najpodjetnejši obiskovalci ljubljanskega vrta pa so domači dijaki. Nižješolci se dolgočasijo, zakaj radi bi se igrali, radi se podili za žogo, vendar za njih ni primernega igrišča. Večinoma se pogovarjajo o šolskih skrbeh in profesorjih, tu pa tam pa jih zanimajo tudi ptički, veverice, pa rastline, o katerih so se učili pri botaniki.

Lepa dekleta so kategorija zase. Vedrih obrazov se sprehajajo po belih stezah, njih svetle obleke pa se harmonično prilegajo cvetoči pomladi. Fantje, ki hodijo že na univerzo, se kaj radi ozirajo po njih in so zadovoljni, da jih morejo srečati petkrat in desetkrat. Tisti, ki pričakujejo, da »jo« bodo srečali, prihajajo dan za dnem v mestni vrt v najlepših oblekah, s skrbno zavezanimi kravatami in lepo urejenimi frizurami. Sam pesnik je dejal »od nekdaj lepe so Ljubljanke slovele...« v Tivoliju pa se lahko prepričate, da je imel prav. Kategorija zase v tej pisani družbi so zaročenci, ki hitijo mimo obljudenih delov vrta naravnost proti strmim stezicam, kjer je svet za tiste, ki sanjajo o bodočnosti. Dolga pota prehodijo po Šišenskem hribu in Rožniku, tako veliko si morajo povedati. Vsa pota prehodijo približno stokrat. Ko preteče leto ali dve, se poročijo, čez čas pa opazite, da prihaja le še boljša polovica z vozičkom. Potem ne hodi več na mirne stezice, pač pa se pridruži kategoriji mladih mater.

Med rednimi obiskovalci Tivolija srečate tudi može s palicami v rokah in cigarami v ustih. Nekateri nosijo sive brade, skoraj vsi pa temne dolge suknje. Njih hoja je počasnejša, tema razgovora pa filozofija, politika, umetnost, spomini in podobno. To so večinoma ljudje ki so 30 ali 40 let delali in skrbeli za družine, katerih člane vidite zdaj v nižjih kategorijah. Nekateri se radi poigrajo z otroki, nekateri pa iščejo mirne kotičke za svoja premišljanja in pogovore. To je odvisno od dobrih živcev, od razpoloženja in sploh od odnosa do novega sveta.

•

Tako vam poteka dopoldne v Tivoliju. Žene, otroci, mladina in upokojenci se veselijo sončnega dne, možje pa se med tem trudijo v uradih, trgovinah in drugih službah. Od rojstva do poznih let je Ljubljančan navezan na svoj veliki vrt; 70 do 80 let poteče, preden zleje od prve kategorije do poslednje. In ko je v poslednji, se rad spominja stoterih dogodkov, ki so zvezani s tem lepim vrtom zelenih trat in belih steza, življenja na starem ribniku in majskih večerov.

Obsežna regulacijska dela v Ribniški dolini

Ribnica, 8. maja.

V kratkem času se bodo v Ribniški dolini pričela obsežna regulacijska dela, za katera so odobreni primerni zneski. Tako bo s tem rešeno vprašanje regulacije potokov, ki so leto za letom poplavljali njive in travnike in delali veliko škodo.

Te dni bodo pričeli z regulacijo Rakitnišce, za katero je odobren pokrajinski kredit 150.000 L. Za to regulacijo so se potegovali že več let Dolenjci, ki so sicer bili veseli, da napredujejo regulacijska dela na potoku Sajevcu in Bistrici, vendar so želeli, da bi tudi regulirali Bistrico in Rakitnišco, kajti kljub regulaciji potokov v zgornji Ribniški dolini, so imeli v Dolenji vasi skoro vsakoletno poplavo. Pred leti je voda zajela travnike in njive od Obrha, Dolenje vasi in Nemške vasi tja do Loga in Jasnice. Najprej bodo očistili zamašene, dobre požiralnike pri Sv. Marjeti, takoj pa bodo začeli z regulacijo struge potoka samega.

Prav tako je odobren pokrajinski kredit za regulacijo Ribnice v Dolenji vasi. Te dni so se že pričela nadaljevalna regulacijska dela na potoku Sajevcu. Za to regulacijo je odobren državni kredit 180.000 lir. Za enkrat je tu zaposlenih 26 delavcev. Most med Sajevcem in Jurjevico je že dogotovljen. Sedaj popravljajo dotoke v potok in trasirajo zemljišče za preložitev ceste pred drugim mostom med Bregom in Sajevcem, ki bo tudi v kratkem zgrajen.

Pred nekaj dnevi so pričeli tudi z nadaljevalnimi regulacijskimi deli na potoku Bistrici pred Sodražico, kjer so preteklo leto zregulirali lep odsek. Za to regulacijo je na razpolago 165.000 lir. Predvidena je regulacija potoka do Sodražice. V tem odseku bo veliki odkop in večja zavarovalna dela.

Regulacijska dela niso važna le zaradi izboljšanja zemljišč, ki so v današnjem času zaradi prehrane tako važna, ta dela so tudi v korist mnogim delavskim družinam, katrein očetje ali sinovi dobivajo tu zaposlitev in kruh. Zato je prebivalstvo hvaležno merodajnim, da so se dela pričela.

Povečajmo do skrajnosti naše pridelke

Geslo v sedanjih časih mora biti: vsa zemlja, ki je za obdelavo primerna, se mora obdelati, noben košček zemlje ne sme ležati zanemarjen. Bolj nazorno kakor statistika, pokaže kratek sprehod po naših vaseh, trgih in mestih, koliko zemlje je še neizrabljene in neobdelane. Ne mislimo le na velike površine zamočvirjene zemlje in na steljnike, kjer je treba večjih investicij za melioracijo. Veliko je še zemlje, ki se more obdelati brez vsake večje melioracije samo z nekaj dobre volje in pridnosti. To je predvsem ona zanemarjena zemlja blizu kmečkih domov, sredi vasi, blizu gozdov, mimo katere vsak dan brezbrižno hodimo in se niti ne zavedamo, da bi se z vestno obdelavo te zemlje moglo prehraniti mnogo ljudi, ki so do sedaj živeli v pomanjkanju. To so obsežne zelene trate po parkih večjih trgov in mest, ki sicer razveseljujejo oko sprehajalcev, ki pa bi skupnosti mnogo več koristile, ko bi se preorale, zasejale in prinašale hrane siromašnim, ki nimajo svoje zemlje.

V kolikor naša zemljišča niso zarasla z dobro oskrbovanim gozdom ali s travnikom in do sedaj niso bila sposobna za obdelovanje, ker so n. pr. preveč skalovita ali ker so bila zanemarjena ter je na njih raslo grmovje, redko drevje in razen plevel, je sedaj čas, da to popravimo. Tako zemljišče zboljšajmo, kakor je pač potrebno, s tem, da ga na primer otrebimo grmovja in očistimo plevela, nato pa ga temeljito pognojimo in preorjimo ter ga posejmo s katero koli kmetijsko rastlino. Omenjeno bodi, da nekatere rastline ravno na noviščih prav dobro uspevajo, zlasti oves in proso, pa tudi krompir in deloma koruza.

Zlasti izdatno bomo povečali svoje pridelke na njivi in na vrtu, če bomo zemljo zadostno in pravilno gnojili. Predvsem moramo opozoriti na domača gnojila. Če poudarjamo, da ne sme ostati nobena ped zemlje neobdelana, moramo prav tako poudarjati, da je treba z gnojili skrajno skrbno ter gospodarsko ravnati in poiskati vse možnosti, da si teh gnojil kolikor mogoče veliko pripravimo in da so čim boljše kakovosti. Zato bomo redno in pogosto ter temeljito tlačili gnoj na gnojišču in ga v suhih dobah škropili z vodo. Potem, ko ga razvozimo po njivi, ga takoj raztrosimo in čimprej podorjimo, da ne izhlapevajo v zrak dragocene dušične snovi. Posebna pažnja mora veljati tudi gnojnici, ki jo skrbno zbirajmo ter redno in pravočasno razvažajmo, in sicer poleti, če mogoče, le ob mokrem vremenu. Dajajmo jo onim rastlinam, ki rabijo veliko dušika in kalija in pri katerih gre za bujno rast; to so travniki, zelje, pesa, krmska koruza in druge krmske zmesi. Zelo veliko je vreden kompost, ki ga naši kmetovalci vse premalo cenijo. Koliko je odpadkov, ki jih mnogo bolje izkoristimo na kompostišču, kakor pa na gnojišču, n. pr. odpadki iz drvarnic, smeti iz stanovanj, zemlja iz osuševalnih jarkov itd. Vse to in še drugo spada na kompostni kup, ki ga večkrat prelopatimo in potrosimo z žganim apnom, da hitreje dozori. Od časa do časa denemo nanj gnojnico ali straniščnik in tako dobimo izvrstno gnojilo za vse kulture, posebno pa za travnike. Ravno kompost bi nam mogel zelo povečati pridelke, ako bi mu naši kmetovalci posvečali več skrbnosti.

Z nobeno drugo rečjo pa ne bomo svojih pridelkov tako močno in naglo dvignili, kakor s pravilno uporabo umetnih gnojil, ki so danes potrebnejša, pa tudi donosnejša kakor kdaj koli prej. Kdor ni dosti poučen kako se ta gnojila pravilno uporabljajo, naj si nabavi brošurico »Uspeh z umetnimi gnojili« od inž. Mucka, ki je izšla pri Kmetijski zbornici.

Sveta dolžnost nas vseh, ki imamo s proizvodnjo hrane kakor koli opravka, je, da storimo vse, kar je v naši moči, da se bo pridelalo kolikor mogoče veliko hrane in da do skrajnih mej izrabimo vsa ona sredstva, ki so v ta namen potrebna.

Planinsko cvetje je Ljubljančanom zelo priljubljeno

Ljubljana, 6. maja.

Poleg raznih lepih in zanimivih pojavov, ki jih prinašajo sedaj k nam majniški dnevi, je morda eden najbolj značilnih velika množina cvetja, ki ga donašajo razni nabiralci in prodajalci v Ljubljano. Res je sicer, da je Ljubljana sama včasih bila pravo mesto cvetlic in rož, saj je ni bilo hiše, še tako revne, niti sobe še tako zapuščenega študenta, ki ne bi bila v majniku okrašena s cvetjem. Če drugega ne, šopek potočnic je moral biti na mizi ali pred kipcem Marije. Za potočnice imajo Ljubljančani izraz »spominčice«. Književna in ljudska slovenščina — saj je književni jezik tudi pri nas zrastel iz ljudske govorice — tega izraza ne poznata. »Spominčica« je le prevod nemške besede »Vergissmeinnicht«. Teh potočnic je sedaj v Ljubljani polno, po večini jih nosijo v mesto okoliški otroci, da zaslužijo sem in tja kakšno liro, ljudje pa jih radi kupujejo. Kakor potočnica, tako je pretežno ravninska in tipično majniška cvetlica šmarnica iz rodu zvončkov čebuljnic. Šmarnica, ki bi prosta rastla v naravi, je pri nas redka, pač pa so jo ljudje v obilici sami zasadili, da je že popolnoma domača. Tudi potočnica je pri nas postala vrtna cvetlica, je pa je obilo tudi v naravi. Kakor pa je potočnica povsem nedolžna, pa je šmarnica v velikih množinah nevarna. Njen vonj namreč v zaprti sobi rad omami človeka. Že meseca aprila so v Ljubljani cvetele številne vrste narcis, predvsem umetno vzgojene brez pestičev ter bele. Ako je marec gorak, cvete narcisa pri nas že meseca marca, kar letos seveda ni bilo mogoče. Narcise bodo v Ljubljani kmalu odcvetele, vendar jih bo še vedno dovolj, nosili jih bodo namreč z višje ležečih krajev.

Da je v Ljubljani sedaj manj domačih cvetlic, je vzrok pač preprost. Ljudje so vse vrtne lehe in grede spremenili v zelenjadne, fižolove in krompirjeve nasade; vendar pa ni nikjer najti hiše, kjer je količkaj vrta, da ne bi bilo na njem vsaj nekoliko cvetlic. Ljubezen Ljubljančanov do cvetlic tudi tu ni odpovedala, saj vsaka gospodinja pravi, pa naj bo rajši nekaj kil krompirja in fižola manj, bomo že potrpeli, samo da so cvetlice pri hiši.

Presenetljivo pa je bogastvo planinskega cvetja, ki prihaja v Ljubljano. Planinsko cvetje je prav ta mesec v svojem polnem žaru, ko na višjih gorah sonce še ne žge tako neusmiljeno in ne mori cvetja, kakor pozneje, dasi planine od zgodnje pomladi do jeseni niso nikdar brez cvetja. Planik v Ljubljano seveda ni, saj tudi cveto še ne, toda že dolga leta jih je prepovedano prodajati v našem mestu. Pač pa je sedaj obilo krasnega encijana. Temnomodri encijanov cvet je zelo priljubljen med našimi ljudmi in ga ljudje v obilici kupujejo. Sedaj prihaja k nam po večini iz raznih polhograjskih hribov. Vnema za encijan je pri nas bolj nova, šele zadnja leta so ljudje vzljubili to skromno, a tako lepo barvano cvetje. Prej so ga poznali le turisti in izletniki na gore. Pač pa je od nekdaj med ljudmi vladalo zanimanje za encijanovo korenino, o kateri trdijo, da je zelo zdravilna za bolečine v želodcu. Kljub temu, da so razni zbiralci zdravilnih rastlin populili vsako leto cele vozove encijanovih korenin, pa encijan k sreči ni izumrl, nasprotno, po gorah ni opaziti, da bi ga bilo manj, tako je trdoživ. Isto velja za rododendron ali sleč, ki vzbuja pozornost po svoji rdeči barvi in ki se tudi že pojavlja v Ljubljani. Med planinskim cvetjem, ki ga vidimo v Ljubljani, je tudi mnogo živocvetočega resja raznih nians.

Telohi in zvončki so že pred mesecem dni izginili s trga, sedaj jih nadomešča zvončku podobna cvetlica, kateri pravijo otroci »kronica«, ker ima zvončasti cvet res v obliki krone. Planinskih murk še ni v Ljubljano, dasi jih v mesecu maju po polhograjskih hribih precej cvete. Tudi ta cvetlica je zaščitena in če jo kakšen prodajalec pač prinese v mesto, skrbno gleda, da ga kdo od paznikov ne zasači. Ta lepa temnocvetoča cvetlica res zasluži zaščito, sicer bi kmalu izumrla.

Letos je zaščiten tudi cvet vrbe. Dosedaj nam ni znan primer, da bi kdo prinesel mačice v Ljubljano naprodaj. Vrbi sicer ne grozi izumrtje, pač pa je vrbovo cvetje dobrodošla paša čebelam.

Drobne gospodarske

Skupni kmetijski načrt za države jugovzhodne Evrope. Iz Berlina poročajo, da se izdeluje skupni kmetijski načrt za jugovzhodne države in sicer za Bolgarijo, Madžarsko, Srbijo, Hrvatsko, Slovaško, Grčijo ter tudi vzhodna zasedena ozemlja. Načrt hoče do najvišjega viška dvigniti kmetijsko proizvodnjo, da bi se na ta način zagotovila prehrana evropske celine. Načrt določa predvsem največjo zaposlitev delovnih sil pri pomladanskem delu na polju. Poleg tega namerava načrt izvesti tudi racionalno razdelitev kmetijske proizvodnje in je predvidenih ogromno kreditov za izboljšanje kmetijstva.

Iz hrvatskega gospodarstva. Tvornica Setalana v Zagrebu je izpremenila naziv v Plešivica, industrijska d. d. Da bi se zagotovila preskrba Hrvatske s surovinami za klej, je hrvatska vlada odredila zaporo izvoza odpadkov od mesa, kosti, rogov itd. Ta izvoz je možen le tedaj, če teh surovin ne potrebuje hrvatska industrija. Dosedaj prodano blago je možno izvoziti do 15. maja.

Pravljica o mirnem spanju

Kako hudo je, če zvečer ne moremo zaspati! In pri tem niti ne vemo, kaj prav za prav počno drugi, ki tako hitro zaspe, kakor da bi jih ubil. Potem pa mirno spe vso noč, nas pa morda že najmanjši šum zopet prikliče nazaj iz dežele sanj. Res, težko je prav svetovati. Kdor posluša razne dobre svetovalce, bo kmalu izkusil, da dobri nasveti največ obravnavajo, kaj človek ne sme storiti, če hoče hitro zaspati in dobro spati. Ta svarila obravnavajo največ lege, v katerih menda ni mogoče spati.

Tako pravijo nekateri, da na hrbtu ležati ni dobro, čeprav dojenčki vedno prav v tej legi zaspijo. Dalje vedo povedati svetovalci, da ni dobro

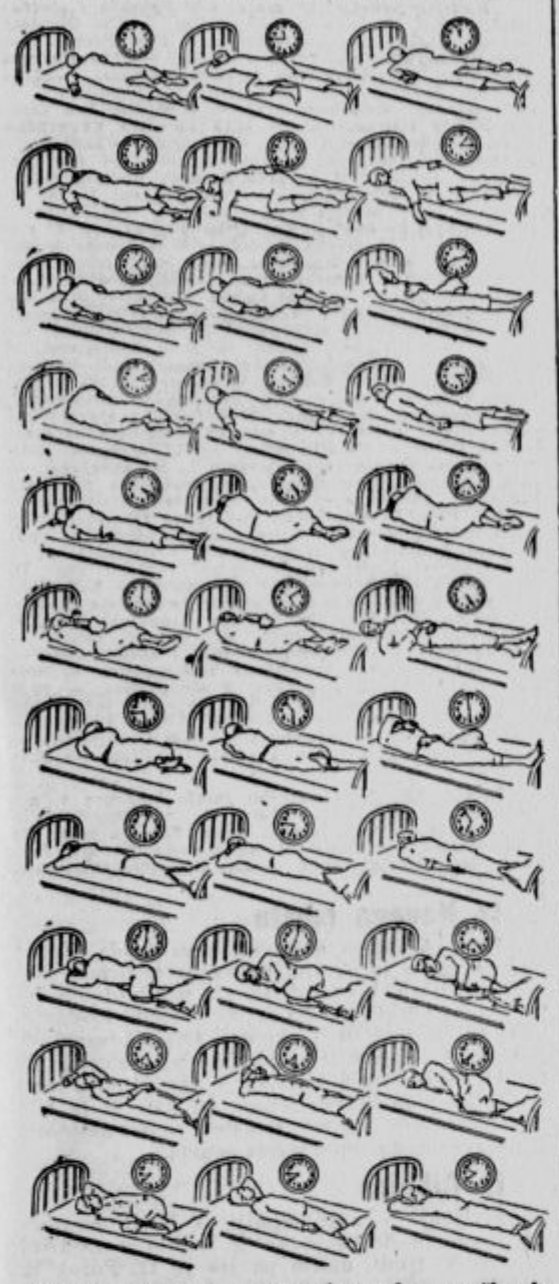

Najbolj značilne in pogoste lege zdravega človeka v osmih urah spanja. Ura ob vsaki sliki kaže, kako se ponoči človek preklada in koliko časa vztraja v nekaterih res nemogočih legah.

ležati iztegnjen in da je bolj primerna skrčena lega, ki pa pride v poštev le tedaj, kadar ležimo na desni ali na levi strani. Na levi strani pa zopet ni dobro ležati, ker je pri tem obremenjeno srce. Prav tako trpi tudi izpraznjevanje želodca. Želodčna odprtina je pri tej legi namreč obrnjena navzgor. Ležati na desni strani pa tudi ni dobro, ker trpijo pri tem jetra in nekatere žleze v črevesju. Če upoštevamo vse te nasvete, ostane samo še lega na trebuhu. Pri tem ležimo na prenem košu, kar zopet ne gre, saj bi komaj dihali.

Vsa ta vprašanja najlepše rešuje človeško telo samo, ko med spanjem počiva in zbira nove sile. Dolgo časa je mislila znanost, da človek v spanju le malokdaj spremeni najugodnejšo lego. Do tega napačnega sklepa je zavedlo dejstvo, da so zdravniki največ opazovali bolnike, med katerimi so mnogi redno jemali uspavalna sredstva zato, da so sploh mogli zaspati. Spalno sredstvo samo pa je vplivalo res tudi tako, da je bilo spanje bolj mirno kakor pri zdravem človeku. Ko so zdravniki napravili z večjim številom oseb celo vrsto poskusov, kako zdrav človek spi, so prišli do presenetljivo čudnih zaključkov. Ugotovili so, da je mirno spanje prava pravljica, saj se zdrav človek med spanjem res pogosto prelaga in pri tem zavzema lege, ki bi se budnemu človeku zdele prav gotovo nemogoče. S fotografijo in točnimi urami so nadzorovali spanje in pri velikem številu zdravih oseb, ki so omogočile ta poskus, so ugotovili naslednje: Večina zdravih ljudi se v spanju preloži dvajset do petinštiridesetkrat v eni noči, približno v osmih urah. V vsaki novi legi ostane speči najmanj dve in pol minuti. Približno polovico različnih leg obdrži človek med spanjem manj kakor pet minut, eno petino spet do deset minut in le eno desetino deset do petnajst minut. Le malokdaj se zgodi, da bi prebil zdrav človek v spanju celo uro v isti legi. Torej na kratko, slavnega mirnega spanja sploh ni. Negibno in mirno spijo le bolniki, ki so dobili spalna sredstva. Če bi hoteli pripraviti zdravega človeka do tega, da bi vso noč prebil v isti legi, bi ga morali trdno povezati.

Za vse tiste, ki ne morejo zaspati, odpade torej neprijetna skrb, v kakšni legi bodo najlažje zaspali. Zdravnik, ki je imel mnogo opravka s takimi, ki so se bali nespečnosti, je našel posebno dobro sredstvo. Ugotovil je, da vsakdo najlažje zaspi, če ga ni prav nič strah, da ne bi mogel zaspati. Svetoval je torej naj si nihče, ko gre spat, ne beli glave, kako bo zaspal. To seveda pri vsakem ni zaleglo. Zato je priporočil prašek za spanje in naročil: »Prav nič vam ni treba šteti do tisoč ali uganjati kake druge norčije, ki vam jih svetujejo. Vi položite prašek na nočno omarico in se mirno potolažite, češ, saj bom hitro zaspal. Če to ne bo zaleglo, bom pa vzel prašek!« In v večini primerov je že ta nasvet zadoščal. Zavest, da človek lahko pride do spanja, je zadoščala in zjutraj je večina teh, ki so se borili z nespečnostjo, našla prašek za spanje še na nočni omarici.

Nega nog pri mladih Kitajkah

O nogah Kitajk so razširjene po svetu cele bajke. Dolgo nihče ni mogel doumeti, kako imajo Kitajke tako majhne in spačene noge, kar je na Kitajskem znak velikega plemstva. Sčasoma pa so ljudje le spoznali tudi skrivnost majhnih nog...

Pri bogatih kitajskih rodbinah se začne pri dekletih postopek z nogami že v četrtem letu. Če se začne pozneje, že ne uspe več. Štiriletni deklici najprej masirajo noge, nato pa zvijejo prste ter jih z obvezami drže v takem stanju. Obveze so 5 do 6 centimetrov široke ter so iz volne ali iz svile. Obvezo vsak dan snamejo, umijejo noge, jih masirajo, odrgnejo z alkoholom in zopet močno zavežejo. Tako ostane noga majhna, zvita, nima pa še potrebne elegantne oblike, kar dosežejo z razpolovljenim kovinskim valjem, okoli katerega zvijejo nogo in jo čim krepkeje privežejo nanj, tako da je stopalo kar najbolj zravnano. Polagoma noga zgubi svojo prvotno obliko in je le 14 do 16 centimetrov dolga v stopalu.

Naravno je, da je hoja s takimi nogami prava muka. Kitajka stopa počasi z drobnimi koraki in komaj pregiba nogo v kolenu. Gre približno tako, kakor človek z amputiranimi nogami. Notranjih poškodb nima nobenih.

Profesor Röntgen kot predavatelj

Profesor Röntgen je odkril znane »X« žarke, ki so dobili v znanosti kasneje ime po njem. Predaval je tudi na univerzi in imel navado govoriti prav tiho. Slušatelji so ga večkrat že prosili, da bi govoril glasneje, toda nič ni zaleglo. Nekoč je sedel nekje v zadnjih vrstah predavalnice mlad medicinec in lovil na ušesa, kaj Röntgen predava. Ker ni skoraj prav nič razumel, je nehal pisati. Pobral je beležnice in brezobzirno vstal iz klopi in dokaj trdo odkorakal proti vratom. Še ni bil pri vratih, ko je Röntgen zakričal nad njim: »Kaj si pa vi domišljate! Kako si upate motiti moje predavanje!« Študent je že držal kljuko na vratih in mirno odgovoril: »Gospod profesor! Vidim, da tudi znate biti glasni. Toda povem vam, sedaj je prekasno!« In je odprl vrata in šel.

Navada je železna srajca

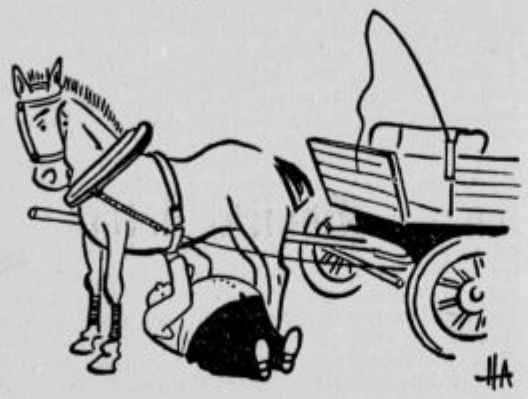

Bivši šofer popravlja svoj voz.

Križanka št. 34

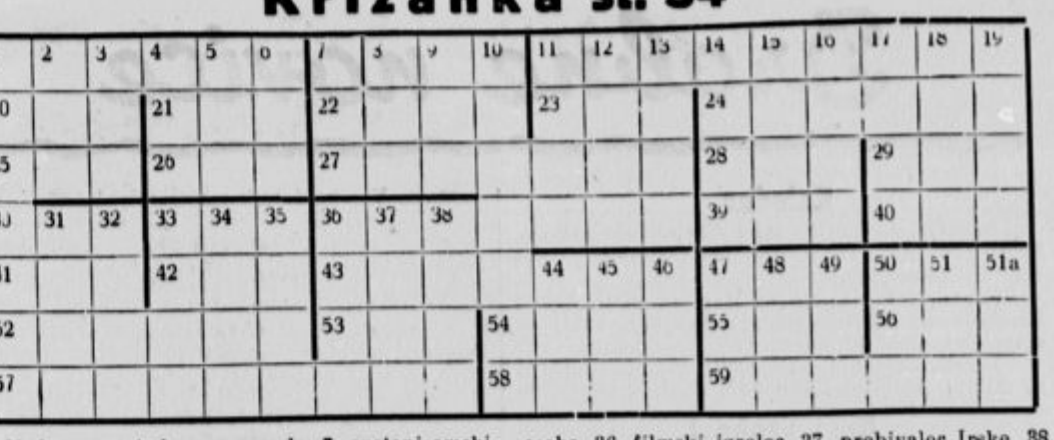

Vodoravno: 1. lesena posoda, 7. svetopisemski prerok, 11. omrtvelost, brezbrižnost, 20. del glave, 21. tek, 22. časovna enota, 23. čut, 24. poljedelec, 25. oblika cvetja, 26. nemško mesto, 27. vrsta zemlje, 28. vrsta jelenov, 29. žensko ime, 30. žuželka, 33. določen čas, 36. vbogajme, dar, 39. del sulice, 40. pravoslavni duhovnik, 41. preprosto orožje, 42. del plačila, 43. časnikar, 47. pletena posoda, 50. švicarski kanton, 52. moško ime, 53. rusko gospodarsko gibanje, 54. svetopisemska oseba, 55. del obraza, 56. slovenski književnik, 57. postajni prostor, 58 plin, 59. natančnež (tujka).

Navpično: 1. slovenski književnik, 2. ruska reka, 3. svetopisemska oseba, 4. starorimski datum, 5. posledica gorenja, 6. francoski kraj, 7. turški naslov, 8. sipina, plaz, 9 moško ime, 10. sorečje, stok, 11. rimski pesnik, 12. premetenka, prevejanka, 13. slovenski cerkveni pravnik, 14. beneški popotnik, 15. starogrško božanstvo, 16. lastnina, 17. povesmo slame, 18. staroslovanski vladar, 19. vrsta redovnikov, 31. svetopisemska oseba, 32. očka, 33. vzrok bolečine, 34. velika ptica, 35. svetopisemska oseba, 36. filmski igralec, 37 prebivalec Irske, 38. slovansko žensko ime, 44 egiptovsko božanstvo, 45. maloazijska gora, 46. tatarski poglavar, 47. rudniški izraz, 48. družinski poglavar, 49. slavonski kraj, 50. časovna enota, 51. nemška reka, 51a IST.

Rešitev križanke št. 33

Vodoravno: 1. pest, 5. siromak, 12. spomenik, 20. oral, 21. Evelina, 22. Tebe, 23. reva, 24. Loka, 25 močerad, 26. ocet, 27. oven, 28. obok, 32. stog, 35. ata, 37. nada, 38. Sara, 39. tema, 40. Nora, 42. seminar, 46. tvor, 49. Odar, 50 ogal, 51. imovina, 52. Rače, 53 karavana, 54. naročaj, 55. klic.

Navpično: 1. polotok, 2. Ero, 3. sak, 4. tla, 5. Sem, 6. Ivo, 7. reč, 8. Oleg, 9. mira, 10. anatema, 11. kad, 12. sto, 13. Peca, 14. obed, 15. meta, 16. Eros, 17. Neva, 18. iver, 19. kanarec, 29. beda, 30. Omar, 31. kara, 32. snov, 33. toga, 34. Oran, 36. Amor, 37. nivo, 41. Ala, 42. Sin, 43. nič, 44. Ana, 45. raj, 46. trk, 47. val, 48. oči.

Modri in norica

(Stara orientalska legenda)

Abbas ha din je čutil, da potekajo zadnji dnevi njegovega življenja.

Poklical je k sebi svoje najzvestejše prijatelje in jim rekel: »Poln bridkosti se poslavljam. Na duši mi leži težka skrb za moja otroka. Moj sin, Ben Abbas ha din, je resne in mrke narave. Sovraži brezskrbno radost mladine in njene zabave so mu zoprne. Njegovega obraza nikoli ne ožari smehljaj, nobena radost ne zravna gub njegovega čela. Vedno brska po starinah, prebira stare papirje, razmotriva njih vsebino in išče smisel življenja. Bojim se, da ne bo znal ceniti vrednosti svoje imovine, omalovaževal bo bogastvo in nesmiselno razmetaval to, kar sem z velikim trudom pridobil. Naj bo torej sklenjeno, da se mu njegov delež dediščine pridrži, dokler ne postane — bedak.«

Najstarejši izmed prijateljev je prikimal, ostali so od začudenja ostrmeli.

Abbas ha din je nadaljeval:

»Moja hči Dinah, nasprotno, je nemirna kakor trepetlika v vetru in divja kot mlado žrebe. Od jutra do večera skaklja in prepeva, brez skrbi in pomisleka moti ure mojega počitka. Vstopivši v moj stan, nikdar ne prekriža rok kot to zahteva običaj, smehljaje se obesi name. Ne skloni glave in ne povesi oči, kadar jo opominjam, marveč plahuta z rokama, kakor goska, ki se pripravlja na polet. Nobena resna beseda ne doseže njenega ušesa, vse očetove opomine prežene s svojim smehom. Bojim se, da bo svojo dediščino v brezskrbni veselosti zparavila, zato naj ji bo pridržana vse dotlej, dokler se ne zresni in zmodri.«

Najstarejši izmed prijateljev je prikimal, ostali so od začudenja strmeli.

*

Tri pomladi so odšle preko dežele. Dinah in njen modri brat Ben Abbas ha din sta stala pred prijatelji pokojnega očeta.

Vitka deklica se je razcvetela v krasno, zrelo ženo. Cvetoči obraz je sicer še vedno žarel mladostne veselosti, toda njena drža je bila plemenita in ponosna, mirne njene kretnje in umirjena njena govorica.

Na svoji levici je nežno in skrbno nosila nekaj s tančico zagrnjenega.

»Stopi bližje, hči Abbas ha dinova,« jo je prijazno nagovoril stari šejk, »in povej, kaj te je privedlo pred nas?«

Ljubek smehljaj spreleti obraz hčere Abbas ha dinove, ko spregovori. Mirna je bila njena govorica, a vendar ji je večkrat zastala beseda in boječa se je ozirala na breme na svoji levici.

»Ko se je moj oče Abbas ha din preselil k Allahu, sem se odpravila v bližnje mesto, kjer sem kot služabnica prišla v hišo spoštovanega, imenitnega moža. Moja živahna narava, veselo srce in pesem moje duše, so našle milost v očeh njegovega sina, ki me je vzel za ženo. In zdaj sem dobila otroka, sladko, malo deklico. (Žarek tihe svečanosti ji je šinil čez obraz.) Zato prihajam s prošnjo, da bi ji izročili delež dediščine mojega očeta, četudi sama tega nisem vredna.«

»Stopi bliže, da vidimo tvoje dete!«

Rahlo je z desnico dvignila tančico. Njeno oko je ljubeče zrlo na rožnati obrazek. Z izrazom popolne blaženosti se je ozrla proti staremu šejku.

»Ali še vedno prepevaš svoje vesele pesmi?« vpraša šejk mlado mater.

Pokimala je.

»Naj torej čujemo tvoj glas!«

S plahim pogledom se je ozrla na otroški obrazek. »Ne morem zdaj peti. Moje detece spi in moje petje bi ga zbudilo.«

Najstarejši izmed prijateljev je prikimal, ostali so od začudenja strmeli.

Potem stopi pred zbrane Ben Abbas ha din. On je potoval od mesta do mesta. Poln mrke resnobe je pri največjih učenjakih in modrecih sveta iskal resnice in zadnji in največji cilj življenja.

Po nemirnem beganju iz kraja v kraj je nazadnje našel miren dom v hiši velikega učenjaka, čigar hčer je vzel za ženo.

Tudi njemu je bil podarjen otrok in prišel je, da zanj izterja dediščino svojega očeta.

»Ali se ti ni rodila hči?« vpraša šejk. »Ne,« je vprašani odvrnil ponosno, »rekel sem otrok — dečekl« — (Arabec samo dečka imenuje otroka.)

»Koliko je star?«

»Čez nekaj dni bo štel dvanajst lun.«

»Komu je podoben?«

Abbas ha din je nekoliko pomislil in odvrnil:

»Njegove matere oče meni, da je podoben njemu, pa to je domišljija. Kakor je moj tast učen in moder, v tem se zelo moti. Vsi trdijo, da je otrok čisto meni podoben.«

»Ali je moder otrok?«

Bledi obraz presrečnega očeta potrdi, oči se zasvetijo v živem ognju in blažen smehljaj razjasni mrko obličje. Prekriža roke, se globoko prikloni: »Hvala Allahu! Otrok je zelo lep in zelo moder. Pozna ljudi in vse predmete okoli sebe, kliče in sega po njih, govori razumno in razločno. Upam, da bo ta otrok nekoč luč modro — —«

»Dovolj, dovolj besedi!« ga ustavi stari šejk. »Jasno je, da se je vajin čas dopolnil. Ti Dinah si iz neskrbne norice postala ljubeča, skrbna mati in zato resnega mišljenja polno tihe, modre skrbnosti. Sprejmi svoj delež.«

Ti Ben Abbas ha din, resni, mrki in molčeči sin našega prijatelja, si rešil uganko življenja. Pridi in vzemi svoj delež, o mladi oče, saj si postal — bedak.«

Stari šejk je gledal resno, ostali pa so prikimali.

50

Na ta način se je Kužek domislil, da bi napisal lepak in ga nesel po cestah, da bi ga ljudje brali, kar je povedal Mišku.

»Tako. Pa zakaj vse to?« je vprašal Mišek.

»Zato, ker je župan odredil, naj se policija nekega drugega mesta pobriga za zadeve našega okraja. In zato, veš, bom napravil javni ugovor, češ da nam drugi kradejo zaslužek. Saj je vendar treba podpirati domače ljudi, ne pa, da kliče druge!«

Bluze in bluzice

Mimo pokrival so prve pomladanske znanilke tudi še bluze. Bodi da so te bluze iz pralne svile ali kretona, ali iz nežnejšega tkiva, kot je tančica, žoržet ali čipke — vse pomladansko poživijo stare kostume, ki so zaradi njih videti sveži in novi.

Na sliki vidiš veliko izbiro posebno ličnih modelov bluz, ki so vse *narejene iz starih poletnih oblek*. V desnem vogalu pričujoče risbe opaziš koj iz istega blaga. Robovi so prešiti. Iz vzorčaste svile dve lični bluzi za čez dan iz pralne svile in z žepi je originalni model s prikrojeno ovratnico. Spodaj sta dve popoldanski bluzi iz batista, žoržeta ali tankega platna. Prva je okrašena z ozkimi čipkami in belo vezenino, druga pa z ozkimi volanami iz istega blaga. V sredi risbe vidiš dve nadaljnji popoldanski bluzi iste vrste. Na levi je lična bluzica iz kretona ali tafta, dalje ena iz platna z modernim naplečnikom, dalje vidiš pikčasto bluzico, ki se zapenja zadaj in nad njo je platnena bluza z zaokroženim naplečnikom in še lepa bluza iz črtastega blaga in pa bluza z žepkoma, ki se spredaj zapenja.

Koliko je koliko?

Navadno se človeku pri kuhi ne ljubi, da bi vse stvari stehtal, ampak si pomagaš z žlicami in žličkami. Tako je na primer žlička pecilnega praška toliko kot 3 grami. Dalje pa:

1 žlica ovsenih kosmičev	je	5 gr.
1 „ moke	„	10 „
1 „ sladkorja	„	15 „
1 „ zdroba	„	15 „
1 „ masti	„	20 „
1 žlička masti	„	5 „
1 žlica soli	„	20 „
4 žlice vode	„	1/10 litra
8 žlic vode	„	1/8 litra.

pri čemer mislimo zmeraj na zvrhane žlice in žličke.

Krompirjev zvitek

Iz 25 dkg nastrganega krompirja od preišnjega dne, 15 dkg moke, 1 pecilnega praška, 1 jajca, 3 dkg maščobe, 5 dkg sladkorja in ščepca soli napraviš na deski testo. Razvaljaš ga, potreseš in sprečeš.

Drobne novice

Koledar

Nedelja, 10 .maja: Mati človeštva; Antonin, škof; Jan. Avilski, spoznavalec; Blanda, sveta žena in mučenica.

Ponedeljek, 11. maja: Mamert, škof; Franc Hieronimski, spoznavalec; Sigismund, kralj in mučenec; — križ. teden.

Torek, 12. maja: Pankracij, mučenec; Nerej in Ahilej, mučenca; German, škof; križ. teden.

Novi grobovi

† **V Škofji vasi nad Celjem je umrla ga. Terezija Premschak** roj. Pajman, v 66. letu starosti. Blaga gospa, ki zapušča 7 lastnih in 3 posinovljene otroke, je bila zlata mati in najboljša teta. V jeseni je bila v Zagrebu operirana na očeh, izgubila desno oko ter je dne 26. aprila podlegla posledicam hude operacije. Pokojnica je bila poslednja še živeča teta matere Marije Mihaele Kotnik, prednice v Karmelu na Selu pri Ljubljani. Hudo prizadetim, ki so teden poprej izgubili dobrega strica, ko je odšel v večnost g. Jurij Sima, ravnatelj v Donau-Eschingen, izrekamo naše globoko občuteno sožalje, rajnka pa naj počiva v miru.

†**V Žužemberku** je umrl gospod **Franc Požun,** organist in tajnik podružnice. Pokopali ga bodo v nedeljo 10. maja. Naj v miru počiva! Žalujočim naše iskreno sožalje!

Izšlo je

Kirurgovo življenje

od Andrea Majocchia

v zbirki „NAŠA KNJIGA" in v prevodu M. Javornika. Elegantno v platno vezana knjiga stane v prodaji L 50·—. Naročniki na zbirko dobe knjigo dostavljeno na dom. Sporočite morebitno spremembo naslova.

Znamenito delo vam bo odkrilo presenetljive strani iz življenja kirurgov in bolnikov.

Če hočete dobiti knjigo izredno poceni, se naročite na zbirko „NAŠA KNJIGA".

Založba

LJUDSKE KNJIGARNE v LJUBLJANI - Pred Škofijo 5

Poziv tistim, ki se morajo izseliti v Nemčijo!

Visoki komisariat poziva vse one, ki se morajo na podlagi veljavnega italijansko-nemškega sporazuma izseliti v Nemčijo, in one, ki nimajo pravilnega podaljšanja bivanja, pa še niso odpotovali, da se izselijo v Nemčijo takoj, najkasneje pa do 20. maja.

Pripominjajoč na možno policijsko intervencijo proti neposlušnim in na možne postopke nemških oblasti, se opozarja nadalje, da se bo po zgoraj navedenem roku imetje izseljencev, ki so ga posedovali, odvzelo in izročilo družbi »Emona« in da se v sporazumu z nemškim pooblaščencem za izseljevanje v bodoče istim neposlušnim ne bo dovolilo niti italijansko niti nemško državljanstvo.

Bramorje in voluharje

uniči preizkušeno sredstvo Bramorin. Navodila daje

Drogerija KANC, Židovska ul. 1

— **V zračnih bojih** je padel triestinski domačin letalec Alojz Farneti. Bil je star šele 21 let.

— **Splošna bolnišnica v Ljubljani** sporoča, da mora vsakdo v smislu čl. 12 t. b. ureditve racioniranja živil izročiti pri sprejemu v bolnišnico živilsko nakaznico. Ob odpustu iz bolnišnice se živilska nakaznica vrne, pridržijo se pa ustrezni odrezki za čas oskrbe v zavodu. Prav tako ponovno opozarja občinstvo, da so obiski dovoljeni le od 12 do 14.30. Obiskovalci naj izvolijo zaradi reda, snage in nemotenega dela na oddelkih obiskovati bolnike le v navedenem času, odhajati pa, ko zazvoni.

— **Zdravnikom in slušateljem medicine** se priporoča knjigarna Kleinmayr-Bamberg, Miklošičeva cesta 16, za dobavo strokovne literature.

V kratkem bodo izšle

v »SLOVENČEVI KNJIŽNICI štiri lepe knjige, to so

V zelenem polju roža

Baj Ganjo

Veliki jez

in

Skrivnost dr. Fu-Mančuja

V pripravi sta dve veliki deli in sicer

Knez Marko in **Ljubezen ki rešuje**

(Ti dve deli bosta izšli v koncu junija)

Kupujte knjige „SLOVENČEVE KNJIŽNICE", dokler jih je še kaj v zalogi. — Dobite jih po vseh knjigarnah in trafikah

— **Vestnik Prosvetne zveze v Ljubljani** št. 4—5 je izšel. Prinaša tvarino za proslavo Pija XII., in sicer: Papežu Piju XII. (Deklamacija) ter predavanje pod naslovom: »Srebrni škofovski jubilej Pija XII«. V tem predavanju je poleg življenjepisa omenjen »Obisk Slovencev pri sv. Očetu« l. 1939. Dalje se navaja njegova okrožnica: Klic sv. Očeta k miru in sv. Oče ter apostolat kat. žene. Brez dvoma bo tvarina dobrodošla za proslavo, katera se bo vršila prihodnji četrtek. Kot priloga Vestnika je izšla 3—4 št. Prosvetnega odra. Zelo praktičen je članek: arh. Vlado Gajšek: Načela sodobne scenske gradnje. Za razumevanje klasicizma v Franciji podaja g. Smolej Viktor razpravo: Trije največji francoski dramatiki. Zanimivo je tudi »Poglavje iz dramatike«.

— **Skupinsko potovanje v Firenze** priredi Tujsko prometna zveza, zastopstvo CID. Prijave do 13. maja.

— **Teden dni lepega vremena.** Vremenski pregled za pretekli teden nam pokaže, da smo bili dober teden deležni lepega in toplega vremena. V ponedeljek in torek je bilo sicer zjutraj še dokaj hladno, toda čez dan že topleje. Jutranja temperatura je od dne do dne naraščala. V ponedeljek smo imeli + 0.8° C, v soboto zjutraj pa že + 7.2° C, torej za sedem stopinj višja jutranja toplota. Tudi dnevna toplota je od dne do dne naraščala. V ponedeljek je meteorološki zavod zaznamoval najvišjo dnevno toploto + 14.8°, v petek pa smo že dosegli + 23° C. Zlasti zadnje tri dni je opažati rapidno naraščanje dnevne temperature. Zračni pritisk se po barometru kaj različno menja. V ponedeljek je barometer dosegel 765.5 mm ter je še naraščal tako, da je v torek dosegel najvišje stanje 771 mm, nakar je začel zopet padati ter je v soboto dopoldne dospel na stanje 760.5 mm. Počasi se bližamo dobi treh ledenih mož, ki se začenja s Pankracijem 12. t. m. in konča z Bonifacijem 14. t. m., nato pride mokra Zofija 15. t. m. Po tem času skoraj mine nevarnost hujše slane.

— **Knjigarna Kleinmayr-Bamberg,** Miklošičeva cesta 16, dobavlja redno in hitro domače in inozemske knjige, časopise in muzikalije.

— **Marijino romarsko svetišče na Barbani obnovljeno.** V staroslavni romarski cerkvi na Barbani, ki je najstarejša božja pot v goriški nadškofiji, je lansko leto izbruhnil močan požar, ki je velik del svetišča uničil. Očetje frančiškani, ki oskrbujejo to božjo pot, so se obrnili na častilce barbanske Marije Brezmadežne in našli odprta srca. Prostovoljni prispevki za obnovitev svetišča so se začeli brž stekati in kmalu se je pričelo s pozidavanjem. Dela so urno napredovala in so dospela že tako daleč, da bo v nedeljo, 10. maja, božja pot zopet slovesno otvorjena. K svečani otvoritvi pride goriški nadškof, ki bo daroval ob desetih pontifikalno mašo, pri kateri bo tudi pridigal. Pred sv. mašo bo blagoslovil »romarsko hišo«, ki so jo nanovo zgradili. Notranjost cerkve, ki je bila v nekaterih delih od ognja hudo prizadeta, še ni docela izdelana, obeta pa postati prav lepa in mogočna. Arhitektonska in slikarska dela so v rokah priznanih veščakov.

— **Majniška knjižica** št. 201—202 »Njeno ime« se je zaradi razmer malo zakasnila. Naročniki jo dobijo prve dni tega tedna. Priporočamo jo še zlasti obiskovalcem šmarnic in prijateljem KA. Stane eno liro.

— **Konj mu je s kopitom razbil čeljust.** V novomeški ženski bolnišnici zdravijo 4 letnega sina dninarja iz Dobruške vasi, Antona Žganjarja, katerega je konj s kopitom z vso silo udaril po čeljusti in mu jo razbil.

— **Spremenjena sodba.** Meseca januarja letošnjega leta je bila pred malim senatom novomeškega okrožnega sodišča razprava proti 30 letnemu Alojziju Barbu iz Malega Kala v občini Mirna peč, ki mu je obtožnica očitala, da je 11. julija lanskega leta okoli pol dvanajstih ponoči iz vojaške puške obstrelil Franca Murglja. Barbo je opazil, da mu nekdo vlamlja v njegovo zidanico v Vel. Karteljevem. Zato se je 11. julija zvečer podal na prežo. Kmalu je prišel Murgelj z nekim svojim tovarišem in vlomil v zidanico. Pri prvi razpravi je Barbo navajal, da je na Murglja, potem ko ga je preplašil in pregnal iz zidanice, streljal s puško, ki sta jo oba vlomilca pustila pri zidanici. Zaradi teh svojih navedb je bil obsojen na 2 meseca strogega zapora in povračilo raznih stroškov ranjenemu Murglju. Proti tej razsodbi se je Barbo pritožil pri višji instanci in navajal drugačen zagovor, da je namreč sam imel tudi puško, iz katere je na Murglja streljal šele potem, ko so bili proti njemu oddani prvi streli in da je torej ravnal v silobranu. Višja instanca je odredila novo razpravo, ki je bila v petek, dne 8. maja, pred novomeškim okrožnim sodiščem. Sodišče se je v teku razprave prepričalo, da je Barbo na Murglja res streljal v silobranu in ga je zato oprostilo vsake krivde in kazni.

Ljubljana

l **Povodom 25 letnice škofovanja sv. Očeta Pija XII.** ima šolska mladina vseh osnovnih ljubljanskih šol v nedeljo (10. maja) popoldne **ob 15 cerkveno slovesnost** v cerkvi oo. frančiškanov. — Bo nagovor (g. p. Krizostom Sekovanič), pete litanije M. božje (g. stolni dekan dr. Franc Kimovec), ljudsko petje otrok in slovesni blagoslov otrok po obredniku. — K tej ponedeljkovi cerkveni proslavi sv. Očeta najvljudneje vabimo vse prijatelje in vzgojitelje šolske mladine in zlasti še njihove gg. katehete, starše in prav posebno matere otrok. — Podobna jubilejna proslava sv. Očeta, obvezna za vse ljubljanske Marijine družbe, bo na Vnebohod popoldne ob 16 v cerkvi oo. jezuitov, h kateri proslavi so istotako vabljeni tudi vsi drugi verniki.

l **Biser iz Ambre** je bila izredno dekle. Dasiravno je bila mlada in lepa hči bogatega sultana, ni bila domišljava in sama vase zaverovana. Poleg telesnih dobrin je imela tudi dobro razvit razum, ki ji ni pustil, da bi se zadovoljila s pravljicami svojih prednikov o vilah, genijih in demonih. Niti krilati zmaj, niti slon Bulbul, niti genij ognja, niti lepa Brel-Gabal ji niso imponirali, ker niso bili v stanu ustvariti ene same rože. Na njeno večno vprašanje »zakaj« ji niso mogli odgovoriti ne njen oče, ne njeni učitelji in vzgojitelji. — Kdo je bil tisti, ki ji je mogel zadovoljivo odgovoriti na to vprašanje in kako ga je našla, boste slišali in videli na Vnebohod, 14. t. m. v frančiskanski dvorani. Zato ste vsi, ki vas to zanima, prijazno vabljeni na trodejanko z godbo »Sultanova hči« ali »Biser iz Ambre«, ki jo uprizorijo ob 4 popoldne Velike sestre sv. Klare.

l **Literarni večer Cvetka Golarja** bo v ponedeljek, dne 11. maja ob 18 v frančiškanski dvorani. C. Golar, M. Skrbinšek in V. Držaj bodo brali sledeče pesmi: »Mati zemlja«, »Plamenča roža«, »Balada o detetu«, »Morska pesem, »Grozdek gre k maši«, »Vijola«, »Javor in Majda«, »Kmetska svatba« in »Stara lipa«. A. Jarc pa bo odpel ob spremljevanju klavirja — igra prof. Ubald Justin: »Pregovorjeno otožnost«, »Nihče ne vec, »Mlado pesem«, »Zacvela je roža« in »Grešnikovo molitev«.

l **Na jubilejni razstavi,** prirejeni v počastitev življenjske sedemdesetletnice slikarja Matije Jame, bo v nedeljo, 10. maja, vodstvo ob enajstih.

l **Zadnji dan za oddajo radijskih aparatov** v shrambo mestne občine ljubljanske je današnja nedelja, 10. maja, ko naj lastniki oddajo svoje aparate komisijam v stari cukrarni na Poljanskem nasipu 40 vsaj do 14.

l **Giovanni Cenzato: »Zaljubljena žena«.** Sodobna komedija italijanskega dramatika, ki obravnava v zelo umerjenem komedijskem slogu zgodbo modernega zakonskega trikotnika. Dejanje se godi v boljših meščanskih krogih in pokaže, kako si pridobi mlada, čustvena zakonska žena, zaljubljena v svojega moža, spet njegovo izgubljeno ljubezen. Igrali bodo: Sereno — Severjeva, Fabriazia — Nakrst, Eleno — V. Juvanova, Agna — Gregorin, Ano — Nablocka, Alico — J. Boltarjeva, Cortinija — Peček, Antonellija — Brezigar. Režiser prof. O. Šest.

Puher Mihael

dentist

redno ordinira od 9. do 12. in od 2. do 5. ure.
Ob sobotah samo do 12. ure Telefon 41-75

Ljubljana, Poljanska cesta 1/I.

l **Vse prireditve Glasbene Matice ljubljanske,** ki se bodo vršile ob 60 letnici obstoja Glasbene Matice v okviru propagandnega tedna pod naslovom »Učite se glasbe«, bo upeljala uvodna beseda, ki jo bodo imeli na prvi produkciji ravnatelj Julij Betetto, ki bo v kratkem obrazložil ustroj in hotenje najstarejše glasbene šole, drugo produkcijo bo upeljal član Drame Fran Lipah, kot bivši gojenec Glasbene Matice iz dobe pred svetovno vojno ter na njemu lasten, prisrčen način povedal par spominov na Glasbeno Matico iz takratne dobe. Uvodna beseda docenta Lipovška bo izpregovorjena v imenu onih, ki so se v povojni dobi šolali na glasb. zavodu. Koncert najodličnejših absolventov pa bo uvedel predsednik Glasbene Matice, dr. Vladimir Ravnihar, član njenega pevskega zbora, 8 let njen odbornik in 25 let njen predsednik. Na produkcije in na koncert opozarjamo.

Zdravnik združene zdravstvene občine Kočevje

dr. univ. med. SMOLA JOSIP

je otvoril v Kočevju št. 68 (Hönigmann Talči) svojo ordinacijo in ordinira dnevno
dopoldne od 9 — 12 ure, popoldne od 15 — 17 ure

l **Koncert naših najodličnejših reproduktivnih umetnikov** bo v petek, dne 15. t. m. ob ¼7 zvečer v veliki filharmonični dvorani. Koncertni spored, ki tvori po veliki večini dela domače literature, bodo izvajali: sopranistka Pavla Lovšetova, altistka Franja Golobova, basist Julij Betetto, pianista Marijan Lipovšek in Anton Trost ter violinista Karlo Rupel in Leon Pfeifer. Klavirsko spremljevanje solistov bo v rokah ge. Zore Zarnikove, Janka Ravnika in Marijana Lipovška. Koncert bo izredno zanimiv in bo najlepši in največičastnejši zaključek propagandnega tedna »Učite se glasbe«, ki ga priredi Glasbena Matica ob šestdesetletnici svoje glasbene šole. Podroben spored bomo še objavili, danes pa opozarjamo na koncert, za katerega so vstopnice že v predprodaji v knjigarni Glasbene Matice.

NAGROBNE SPOMENIKE

znamke KAMEN v modernih oblikah lahko še izberete v skladišču kamnoseško kiparskega podjetja

FRANJO KUNOVAR

Sv. Križ — Tomačevska cesta
LJUBLJANA, telefon štev. 49-0.

l **Javne produkcije šole Glasbene Matice ob 60 letnici njenega obstoja.** Jutri, v ponedeljek popoldne ob pol 6 bo v mali filharmonični dvorani prva javna produkcija gojencev šole Glasbene Matice v okviru propagandnega tedna »Učite se glasbe«. Namen vseh teh produkcij je, vzbuditi čim večje zanimanje za glasbeni pouk, ki se je vedno gojil pri nas z največjo vnemo. V ponedeljek bodo nastopili naslednji gojenci iz klavirskega oddelka: Vadnal Metka, Jamnik Olga, Matičič Polonca, Remc Fedor, Maršič Saša, Markič Uroš, Zdravič Darinka, Verbič Nada, Ahlin Cvetka, Erjavec Helena, Janežič Marija, Žiberna Alenčica, Miklavčič Mirjam in Finc Saša. Dalje bodo igrale štiriročno Osterčeva in Martecchini ter Finčeva in Martecchini. Iz violinskega oddelka bo nastopil Kušej Mirko. Iz oddelka za čelo Škofič Srečko. Iz solopevskega oddelka Korošec Ladko in iz oddelka za deklamacijo Božič Ignacij ter Remc Vera. Prihodnja produkcija bo v torek, prav tako ob pol 6 v mali filharmonični dvorani, in tretja produkcija na praznik Vnebohoda ob pol 11 v veliki filharmonični dvorani. Podrobni spored za vsako produkcijo se dobi v knjigarni Glasbene Matice. Stane 3 lire in je obenem vstopnica v dvorano. Uvodno besedo pred začetkom izvajanja bo imel ravnatelj Julij Betetto.

l **Sobotni živilski trg.** Ob sobotah običajni tržni dan je bil 9. t. m. srednji. Še dokaj živahno je bilo na drugem otoku, kjer prodajajo zelenjavo in razno povrtnino. Na izbiro je bilo mnogo rabarbare, ki so jo v teh časih začeli prav marljivo saditi in gojiti. Rabarbaro navadno sadimo v marcu in aprilu. Pri nas je najbolj uvaževana rdečestebelna rabarbara. Njena stebla sedaj prodajajo na trgu. Kuhana je izboren kompot. Njene liste lahko uporabljamo za krmo kuncem in kozam. Njene korenine pa so zelo iskane v zdravilstvu. Zmleta rabarbara je tudi zelo dobro odvajalno sredstvo. Uvoženo je bilo včeraj do pol vagona glavnate solate, ki je bila mahoma razprodana. Domače berivke ni bilo na trgu. Naprodaj je bilo nekaj motovilca in zelenega radiča. Velikanska izbira je bila pri raznovrstnih sadikah. Mnogo je bilo naprodaj sadik paradižnikov, paprike, pese in raznih solat. Mnogo je bilo naprodaj graha, ki je bil po 10 lir kg.

l **Starejši moški,** ki je prišel iz bolnišnice za delo popolnoma nesposoben, prosi usmiljena srca za kakršno koli podporo. Naslov v upravi »Slovenca«.

l **Nakaznic za drva mestni preskrbovalni urad** začasno ne bo več dajal, ker je pošla zaloga starih drv. Dokler ne bo objavljeno, je torej prihajanje v mestni preskrbovalni urad po nakaznice za drva popolnoma brez uspeha, zato naj pa ljudje potrpe do drugega obvestila.

l **Javno obvezno cepljenje zoper koze v Ljubljani** je sicer že končano, vendar pa zamudniki, ki kljub vsakdanjim opozorilom niso svojih otrok dali cepit ali iz kakršnega koli vzroka niso mogli prinesti k cepljenju, lahko pripeljejo svoje otroke cepit od ponedeljka dne 11., do sobote, 16. maja t. l., ko bo za zdaj cepljene otroke pregled na istih krajih in iste dneve, kot je bilo minuli teden cepljenje. K pregledu morajo torej svoje otroke pripeljati starši osmi dan po cepljenju, kakor je razvidno tudi z lepakov. Pregled je važen zaradi ugotovitve uspeha cepljenja, še posebno pa tudi zaradi potrdila uspešnega cepljenja, saj je to potrdilo prva listina, ki jo otrok dobi ter jo bo potreboval vsaj že pri vpisu v šolo. Starši naj torej ne odlašajo ter zanesljivo pripeljejo otroke cepit vsaj ta teden, ko jih bodo drugi pripeljali na pregled.

Naznanila

GLEDALIŠČE. Drama: Nedelja, 10. maja ob 14: »Zaljubljena žena«. Izven. Znižane cene od 12 lir navzdol. Ob 17.30: »Vdova Rošlinka«. Izven. Cene od 15 lir navzdol. Ponedeljek, 11. maja: Zaprto. Torek, 12. maja ob 17.30: »Šola za žene«. Premiera. Red Premierski.

Opera: Nedelja, 10. maja ob 14: »Prodana nevesta«. Izven. Znižane cen. od 15 lir navzdol. Ob 17.30: »Orfej in Evridika«. Izven. Znižane cene od 15 lir navzdol. Ponedeljek, 11. maja: Zaprto.

RADIO. Nedelja, 10 maja: 8.00 Poročila v slovenščini. — 8.15 Poročila v italijanščini. — 8.30 Orgelski koncert Gian Luigi Centenerija. — 11.00 Prenos pete maše iz bazilike sv. Pavla v Rimu. — 12.00 Razlaga evangelija v italijanščini (o. Zappaterreni). — 12.15 Razlaga evangelija v slovenščini (o. Sekovanič). — 12.35 Koncert Kmečkega tria. — 13.00 Napoved časa. Poročila v italijanščini. — 13.15 Poročilo Vrhovnega Poveljstva Oboroženih Sil v slovenščini. — 13.20 Pojte z nami. Orkester vodi dirigent Angelini. — 14.00 Poročila v italijanščini. — 14.15 Koncert Radijskega orkestra in Komornega zbora. Vodi dirigent D. M. Šijanec. — 14.45 Poročila v slovenščini. — 17.15 Zatiranje peronospore in oidija. Kmetijsko predavanje v slovenščini. — 17.35 Pisana glasba. — 17.45 Prenos iz gledališča S. Carlo v Napoliju: drugi del simfoničnega koncerta vodi dirigent Adriano Lualdi — 19.30 Poročila v slovenščini — 19.45 Lahka glasba. — 20.00 Napoved časa. Poročila v italijanščini. — 20.20 Komentar dnevnih dogodkov v slovenščini. — 20.40 Klasični orkester vodi dirigent Manno. — 21.15 Zanimivosti v slovenščini — 21.20 Simfonični koncert vodi dirigent Armando La Rosa Parodi. V odmoru (21.50) predavanje v slovenščini. — 22.45 Poročila v italijanščini.

Ponedeljek, 11. maja: 7.30 Poročila v slovenščini. — 7.45 Pesmi in napevi V odmoru (8.00) napoved časa. — 8.15 Poročila v italijanščini. — 12.15 Koncert violinista Karla Sancina (pri klavirju L. M. Škerjanc). — 12.40 Karakteristična skupina pod vodstvom dirigenta Prata — 13.00 Napoved časa. Poročila v italijanščini. — 13.15 Poročilo Vrhovnega Poveljstva Oboroženih Sil v slovenščini. — 13.20 Filmska glasba. Orkester vodi dirigent Angelini — 14.00 Poročila v italijanščini. — 14.15 Koncert Radijskega orkestra. vodi dirigent D. M. Šijanec. — 14.45 Poročila v slovenščini. — 17.15 Koncert sopranistke Nade Stritarjeve in basista Toneta Petrovčiča (pri klavirju Marijan Lipovšek). — 19.00 »Govorimo italijansko« prof. dr. Stanko Leben. — 19.30 Poročila v slovenščini. — 19.45 Pisana glasba. — 20.00 Napoved časa Poročila v italijanščini. — 20.20 Komentar dnevnih dogodkov v slovenščini. — 20.30 Vojaške pesmi — 20.45 Izbor napevov iz operete »Scugnizza«. Orkester vodi dirigent Cesare Gallino. — 21.30 Predavanje v slovenščini. — 21.40 Cvet pesmi. — 22.10 Koncert komornega kvarteta iz Rima. — 22.45 Poročila v italijanščini.

LEKARNE. Nočno službo imajo lekarne: v nedeljo: dr. Piccoli, Tyrševa cesta 6; mr. Hočevar, Celovška cesta 62; mr. Gartus, Moste, Zaloška cesta 47; v ponedeljek: dr. Kmet, Tyrševa cesta 43; mr. Trnkoczy ded., Mestni trg 4, in mr. Ustar, Šelenburgova ulica 7.

Iz Novega mesta

Delo okrajnega namestitvenega urada. Konec meseca aprila je okrajni namestitveni urad v Novem mestu vodil v evidenci 418 nezaposlenih delavcev. Od teh jih je bilo največ v občini Kostanjevica, in sicer 67, iz Trebnjega 49, iz Brusnic 39. Najmanj jih je bilo iz Novega mesta, in sicer le 15. Od teh nezaposlenih delavcev je namestitveni urad preskrbel delo 311 delavcem, od katerih je bilo 188 stavbinskih delavcev, za katere se je z nastopom toplega vremena zopet začela sezona.

Iz Ribnice

Življenje v naši župniji. V štirih mesecih od januarja do maja se je rodilo v ribniški župniji 33 ljudi, umrlo pa jih je 17. Porok je bilo 10.

Občinski urad sporoča prebivalstvu, da se je okrajno glavarstvo v Kočevju preselilo iz gradu kneza Auersperga v hišo št. 80.

S Spodnjega Štajerskega

Devetdesetletnico svojega življenja je praznovala te dni Ivana Šrenk v Rogaški Slatini.

Umrla je v Dogošah pri Mariboru 66 letna posestnica Marija Čerič. V Mariboru je umrl v starosti 86 let delavec Gašper Vedernjak. V Studencih je odšel v večnost 64 letni pomožni strojnik Franc Čepe, v Mariboru pa gostilničarka Ana Purgaj. V Rogaški Slatini sta umrli Roza Medved in Erika Jumež.

Iz Hrvatske

Četrt milijona obiskovalcev na zagrebskem velesejmu. Kakor vse dosedanje zagrebške velesejmske prireditve, je bil tudi letošnji pomladanski velesejem zelo dobro obiskan ter so ob njegovem zaključku ugotovili, da si ga je ogledalo četrt milijona ljudi.

Ureditev prometa z Banjo Luko. V Banji Luki se je prejšnji teden mudil hrvatski prometni minister inž. Bešlagič ter je s svojimi pomočniki pregledal delovanje odbora za graditev železnice in vse priprave za preureditev tamkajšnje železniške postaje. Na konferenci, ki je bila nato na velikem županstvu, je bilo sklenjeno, da bo prometno ministrstvo dalo takoj na razpolago nov avtobus, ki bo vzdrževal promet na cesti Banja Luka—Okučani in obratno.

Sarajevsko gledališče gostuje te dni v Dubrovniku.

V Osijeku so te dni odprli novo policijsko šolo.

Letošnji proračun mesta Travnika predvideva 6,863.203 kun izdatkov in prav toliko dohodkov. Občina ima glavne dohodke od trošarine.

Oddelki Hrvatske častne delovne službe bodo v kratkem odšli na delo v veliko župo Zagorje.

Podžupan velike župe Prigorje, Jurij Fajdetič, je po krajši bolezni umrl. Pokopali so ga v Zagrebu.

Iz Srbije

V Belgradu so bile od 1. do 15. aprila cene za zelenjavo in povrtnino v maloprodaji sledeče: kilogram krompirja 8, fižol 15—17, kislo zelje 9, korenje 15, čebula 12, česen 20, jabolka 42, suhe češplje 44, marmelada 44, orehi v lupinah 55, očiščeni pa 106 dinarjev.

Spopolnjevanje knjižnice »Narodne biblioteke« v Belgradu. Na prošnjo »Narodne biblioteke« v Belgradu je srbsko pravosodno ministrstvo dovolilo državnemu tožilstvu, da je lahko izročilo »Narodni biblioteki« 10.000 knjig zaradi spopolnitve njene knjižnice.

Industrijska in trgovska delniška družba »Kosovka« v Belgradu je stopila v likvidacijo.

Zaključek drugega tečaja srbske obnovitvene službe. V Belgrad so dopotovali absolventi drugega tečaja srbske obnovitvene delovne službe. Sprejela sta jih vodja te službe, pomočnik ministra za socialno politiko in ljudsko zdravje, dr. Djura Kotur, in njegov pomočnik profesor Milorad Marčetič. Po zdravniškem pregledu so novi voditelji posameznih oddelkov obnovitvene delovne službe odšli na delo v Kragujevac, Čačak, Kraljevo in Jagodino.

Ustanovitev višjih disciplinskih sodišč za občinske uslužbence. Srbska vlada je izdala uredbo, s katero je spremenila določila drugega odstavka § 108 zakona o mestnih občinah. Po tej spremembi se ustanove višja disciplinska sodišča pri okrožnem načelstvu.

MALI OGLASI

V malih oglasih velja pri iskanju službe vsaka beseda L 0.30, pri ženitovanjskih oglasih je beseda po L 1.—, pri vseh ostalih malih oglasih pa je beseda po L 0.60. Davek se računa posebej. Male oglase je treba plačati takoj pri naročilu.

Službe

Dobe:

Iščem dekle
vešče samostojne kuhe in vseh hišnih del. Zglasite se popoldne od 3 do 6. Poljanska 73-I, desno. (b

Iščem dobrega zidarja
za zidavo stanovanjske hiše proti poznejšemu brezplačnemu stanovanju. Kepic, Zg. Zadobrova 38, p. Dev. Mar. v Polju. (s

Sprejmem služkinjo
pridno in pošteno iz dobre krščanske družine, ki je vajena hišnih in vrtnih del. Razume se naj vsaj nekoliko tudi na kuho in šivanje. Plača po dogovoru. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2765. (b

Poslovodjo-kinjo
za trgovino v centrumu, sprejmemo. — Potrebna kavcija do 50.000 lir. — Plača in procenti. Nastop takoj. Ponudbe poslati na upravo »Slovenca« pod »Jamstvo« 2822. b

Starejšo kuharico
sprejmem v pomoč pri kuhi. - Naslov v upravi »Slov.« pod št. 2828. b

Pridno in pošteno dekle
se sprejme kot pomočnica pri gospodinjstvu in ki ima veselje do gostilne. Naslov v upravi »Slov.« 2843. b

Mlinar-obratovodja
sposoben tudi knjigovodstva, se išče za mlinski obrat. Ponudbe z osebnimi podatki na upr. »Slovenca« pod »Mlinar«. b

Služkinjo
pošteno, pridno, vešča kuhe in vseh gospodinjskih del, sprejmem. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 2820. b

Postrežnico
za tedensko pospravljanje proti brezplačnemu stanovanju, iščemo. Vprašati Ambrožev trg 1-I. b

Postrežnico
pridno, zanesljivo, pošteno, zna dobro pospravljati sobe — potrebujem dnevno od 6.30—10. ure. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 2865. (b

Mizarskega pomočnika
sprejmem na stalno delo. Plača 5—6 lir. Tržaška cesta 17. b

Hlapca
za vsa kmečka dela — sprejmem. Hribar Marija, Rudnik 47, Ljubljana. 1

2 štoparici
potrebuje takoj Janko Ješe, Opekarska cesta 51.

Samostojno gospodinjo
za malo kmetsko posestvo sprejmem. Ponudbe upr. »Slovenca« pod »Gospodinja« št. 2905. (b

Prodajalko-začetnico
pridno in pošteno za trgovino z mešanim blagom v Ljubljani, iščem. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 2907. (b

Dva čevljarja
za moška zbita dela po izredno dobri plači sprejmemo. »Triumf«, Miklošičeva cesta 12. b

Služkinjo
pridno in pošteno, ki ima veselje do kmečkega dela, sprejmem takoj. Draveljska ulica 27, Dravlje. (b

Kolesa

Tricikelj za 950 lir
odlične izdelave, nosilnost 200 kg, dobavlja Delavnica za tricikle Šušteršič, Tyrševa c. 13 (Figovec, levo dvorišče) telefon 29-27.

Nove tricikle
razne velikosti izdeluje mehanik S. Ambrož na Tyrševi cesti 71.

Službe

Iščejo:

Mati-učiteljica ali hčerka
z malo maturo, s perfektnim znanjem nemškega jezika, nujno išče, kakršne koli zaposlitve. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Pridna in poštena« št. 2691. (a

Kuharica
z dobrimi spričevali, mirna, zanesljiva, išče mesta pri eni ali dveh osebah. Naslove prosim na upravo »Slov.« pod »Miren dom« 2823. a

Trgovski sotrudnik
manufakturist, verziran galanteriji, modi, konfekciji, zmožen samostojnosti - poslovodje, pošten, z dobrimi priporočili, z večletno prakso, vzame isto mesto za izpomaganje. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 2692.

Hišnik
oženjen, šofer in elektromonter, vajen tudi drugih del, išče nameščenja. Naslov v upravi »Slov.« št. 2848. a

Kuharica
mlajša, ki opravlja tudi druga hišna dela — išče službo. Ponudbe na upr. »Slovenca« pod »Pridna« 2867. a

Stanovanja

Oddajo:

Enosobno stanovanje
prodam ali oddam. Potrebujem 25.000 lir. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Posojilo — naložba«. št. 2921.

Iščejo:

1 ali 2-sobno stanovanje
s pritiklinami išče v sredini mesta mirna in solidna gospodična za mesec maj ali junij. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 1968. (c

Dobro nagrado
po dogovoru dam onemu, ki mi preskrbi eno ali dvosobno stanovanje s kuhinjo. Dve osebi. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2896. (m

Sobe

Oddajo:

Sostanovalka
Sprejmem sostanovalko, starejšo in solidno. Ogled od 9.—12. ure. Sv. Petra nasip 19, pritličje, levo.

Objave

Razpis!
Občina Črnomelj - mesto oddaja pleskarska in slikarska ter steklarska dela pri gradnji večje hiše v Črnomlju, zato vabi interesente, da pošljejo občini svoje naslove, da se jim nato pošljejo razpis in pogoji za oddajo navedenih del. (o

Naznanjam
da sem otvoril samostojno obrt s polaganjem in dobavo parketov ter starim struženjem. Se priporoča Josip Brlec, Kolodvorska 28, Ljubljana.

Ponedeljek
prodaja: razno pohištvo, posteljnino, perilo, zastore, karnise, preproge, originalne slike, svetilke, vaze, steklenino, knjige itd. Tribuč, Sodarska steza 2, nad Florjansko cerkvijo. (s

Knjige

Vse vrste
antikvaričnih knjig od najstarejših do najnovejših, kupuje knjigarna Janez Dolžan, Ljubljana, Stritarjeva 6.

Poizvedbe

za živali

Izgubil se je lovski pes
velik, bel s črnimi pikami, dolgodlak, ime King, znamka 359. Oddati proti nagradi dr. Luckmannu, Gradišče 4, tel. 2849. j

Glasba

Uglaševalec glasovirjev
Jurásek
Ljubljana, Zrinjskega 7/II
Telefon 39-23

Poučujem diatonično
harmoniko. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 2882. (u

Denar

Vse denarne in trgovske posle
izvršim hitro in točno. Obrnite se na: Rudolf Zore, Gledališka ul. 12. Telefon 88-10.

Državna uradnica
išče posojilo 1500.— lir. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Res nujno« št. 2676. (d

Kdo bi posodil 30.000 lir
v dobro vpeljano podjetje in proti dobri nagradi, seveda po dogovoru, prostr vknjižba na posestvo, ki je v vrednosti 1,500.000 lir. Resne ponudbe poslati na upr. »Slovenca« pod »Posojilo« 2826. d

Posestva

Travnik na Barju
kupim ali zamenjam s stavbno parcelo v bližini Ljubljane. Franc Klemen, Savlje 2, p. Ježica. (k

Več zaraščenega gozda
in polja na ravnini ob železnici, naprodaj. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Izredna prilika« 2827. 1

Priložnostni nakup
stanovanjske hiše in priključene industrije v Ljubljani, se iz družinskih razlogov proda za ceno 580.000 lir. Ugodni plačilni pogoji. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Obrestonosna« 2825. p

Prodam
Vilo enonadstropno po dva dvosobna stanovanja s pritiklinami, hišo enonadstropno šest stanovansko, parcele v Šiški po 80—125 lir, v Rožni dolini po 90—110 lir, na Brdu po 65 lir, v centru po 350 lir za kvadratni meter. Zajec Andrej, realitetna pisarna, Tavčarjeva ul. 10, nova telef. štev. 34-86. p

Kupimo zemljišče
do vrednosti 60.000 lir in plačamo takoj. Ponudbe na »Čebelarsko društvo«, Ljubljana, Bleiweisova cesta 21. (p

Naprodaj
v bližini klavnice lepa 4-stanovanjska hiša z velikimi delavnicami in garažami, pripravna za kakršno koli obrt, zlasti za mesarsko, za ceno lir 470.000. Poizve se Atelje »Moda«, Prežakova ulica št. 15-I. (p

ŠPORT

Danes nogometni derby v Torinu

V italijanskem nogometnem prvenstvu bodo odigrali danes 25. kolo. Dvoje moštev je doslej zlezlo do vrha, obe imata v rokah posetnico za naslov državnega prvaka 1942. To sta Roma in Torino, ki vodita z enakim številom točk (32). Danes popoldne se bosta spoprijela oba vodilna kluba v Torinu. To bo dvoboj dveh železnih enajstoric, v katerih igrajo sami preizkušeni junaki zelenih poljan. Vprašanje, kdo bo zmagal, je povsem odprto. Po razliki golov in po poteku dosedanjega prvenstva velja prednost Rimljanom, Torinci pa imajo prednost domačega igrišča. Torinski meščani ga bodo gotovo napolnili do zadnjega kotička in storili svoje za čast priljubljene domače enajstorice.

V celoti je spored današnjega prvenstva v razredu najboljših tale:

Florenca: Fiorentina—Modena
Livorno: Livorno—Napoli
Milan: Ambrosiana—Bologna
Rim: Lazio—Juventus
Genova: Liguria—Genova
Torino: Torino—Roma
Trieste: Triestina—Milano
Benetke: Venezia—Atalanta.

•

Boksarski troboj v Rimu. Od 4. do 7. junija bodo gledali v Rimu mednarodno boksarsko prireditev, katere se bodo udeležile državne reprezentance Italije Nemčije in Madžarske. Za to srečanje so začeli Nemci s temeljitimi pripravami. V Poreč pri Vrbskem jezeru bodo izbrali svoje državno predstavništvo.

Nogomet v Belgradu. Tretje kolo tekmovanja za pokal belgrajske občine je prineslo naslednje izide: BSK : Čukarički 5:0, BASK : Balkan 4:0, SK 1913 : Sloga 9:0, Mitič : Vitez 1:1.

Po nedeljskem kolu vodi SK 1913 s 6 točkami, sledita pa BSK (4 točke) in Obilič (4 točke).

V Mariboru so igrali v nedeljo rokometno tekmo. Pokazalo pa se je, da je za rokomet še vedno malo zanimanja. Izid prvega srečanja med Mariborom in Brežicami je bil 3:4 (0:2).

Celjski nogometaši so gostovali v Gradcu proti enajstorici Grazer S. C. Izid je bil 6:3 (4:1). Celjani so podali dobro igro in zmagali zasluženo.

Tudi Švedi se pripravljajo za meddržavne nogometne tekme. Z Madžari so se pogodili za obisk v Budimpešti in za povratno gostovanje v Stockholmu. Točni termini še niso objavljeni. Razen tega bodo nastopili Švedi letos tudi v igri proti Nemcem.

Björn Borg se je povzpel med najboljše evropske plavalce. Nedavno je spet nastopil v Stockholmu in dosegel na 200 m prosto 2:18.2. V hrbtnem plavanju je zmagal na 100 m v 1:13.5. Ob isti priliki je tekmoval tudi Rothmann na 200 m prsno in zmagal v 2:48.

Uli Schröder (Kiel) je preplaval 400 m prosto v 4 minutah 56.6 sek.

V Pragi so ustanovili javne telovadne tečaje, v katere sprejemajo samo starejše gospe in gospode. Namen teh tečajev je propaganda športnega in telesnovzgojnega udejstovanja med starejšo generacijo. Pouk bo trajal dvakrat tedensko po 45 minut.

Gospodarstvo

Italijansko-bolgarska pogajanja. Te dni odpotuje minister za zamenjavo in valuto Riccardi v Sofijo na povabilo bolgarske vlade.

Določevanje mezd na Hrvatskem. Po izjavi državnega tajnika dr. Lamerja zdaj delavskih mezd ne bo več določal urad za tvoritev cen in mezd, temveč bodo mezde določene naravnost med organiziranimi skupinami delavcev in delodajalcev. Te zajednice bo za delodajalce ustanovil minister za združbe in korporacije. Urad za tvorbo cen in mezd bo izvrševal samo kontrolo nad mezdami, da mezde ne bodo vplivale na tvorbo cen v smislu povišanja.

Prihranki hrvatskih delavcev. Hrvatski potniški urad je do zdaj posredoval okoli 140.000 nakazil prihrankov hrvatskih delavcev iz Nemčije v znesku 400 milij. kun.

Zagrebški velesejem šteje 286 razstavljalcev, od katerih jih je 128 iz Hrvatskega, ostali pa iz inozemstva. Številčno močno je bila zastopana Nemčija, nadalje pa je bila zelo zanimiva tudi kolektivna izložba Italije. Tu je razstavljalo 40 razstavljalcev, od katerih je največ razstavljalo tekstilne proizvode, konfekcije, farmacevtske proizvode, elektrotehnične predmete in nazadje tudi knjige in tiskovine. Zanimiva je bila tudi hrvatska razstava, ki je hotela predvsem pokazati načrte za povečanje proizvodnje.

Belgrajska trgovska banka je prevzela aktiva in pasiva Splošne trgovske banke v Belgradu ter Gospodarske banke za Gornjo Resavo v Despotovcu. Prevzem se je izvršil z datumom 31. marca. Belgrajska trgovska banka bo zvišala glavnico od 12 na 25 milij. din, da bodo dobili delničarji fuzioniranih bank nove delnice.

Večina delnic dunajskega Creditanstalt-Bankvereina je prešla po poročilih z Dunaja iz rok Viaga v roke Nemške banke.

Finski državni dolg. Pred začetkom finske vojne z Rusijo je znašal po Agatu finski javni dolg 3.5 milijarde mark, leta 1939 je dosegel 6 milijard, konec leta 1940 17, konec leta 1941 27 milijard in se je do konca marca letos povečal na 28 milijard finskih mark.

Racioniranje premoga v Angliji. Iz Londona poročajo, da je napovedano racioniranje premoga za ves konzum. Položaj je bil lansko leto za preskrbo s premogom težaven, še težavnejši pa bo pozimi.

Večji kompleks
prodamo. Sončna lega, suh teren. Dovoljenje tudi za industrijo, kakor hišo, vilo. GLOBUS, nakup in prodaja nepremičnin, Petrarcova (Komenskega) 26, tel. 31-03. (p

Naprodaj:
Hiše: v Šiški za 350.000, 600.000, Bežigrad 700.000, Trnovo 450.000, 180.000 in 80.000, pri Tivoliju 700.000, Ježica za 250.000, Vevče 150.000.
Parcele: Ljubljana 1200, 50, Bežigrad po 150 do 200, Kleče 20, v Polju 40, Kašelj 30 za m². Podrobnosti se izvedo v realitetni pisarni ADAMIČ, Ljubljana, Gosposvetska 7. (p

Prodamo

Razno pohištvo
naprodaj. Medvedova 23.

Prodam
več pohištva, konjske opreme, voz in nekaj salonskih gramofonov. Sv. Jerneja cesta 25. (1

Mravlje
uniči »FORMICID«. Ing. Prezelj, Wolfova ulica 3. Telefon 34-73.

Saltov plug
nov, prodam. Zor, Brezovica 119, pri Ljubljani. (1

Hladilno omarico
majhno, praktično za gospodinjstvo, prodam. Ivo Štembal, Vegova ulica 8 (pritličje, dvorišče, levo).

Grah po 9 lir,
fižol za stročje 14 lir, bučnice 16 lir in mesečne jagode, ki rode že prvo leto nudi Sever & Komp., Ljubljana. 1

Bramorje
uniči »GRITAL«. — Ing. Prezelj, Wolfova ulica 3. Telefon 34-73.

Moške obleke
za manjšo šibko postavo in čevlje št. 41, prodam. Naslov v upravi »Slov.« št. 2829. 1

Težek voz na peresih
za dero, dobro ohranjen, se proda. — Nosilnost 3500 kg. Poizve se: Miheličl, Hrastje št. 5, pri Ljubljani. 1

Obleko za birmanca
prodam. Krakovski nasip 4. III. nadstr. 1

Hišne gobe
uničenje in zaščita z MERKULIN - preparati. Ing. Prezelj, Wolfova 3. Telefon 34-73.

Prodamo
kavč, otomane, spalnico, kuhinjsko opremo, posamezne kredence, trgovske pulte, preprogo, 2. starejši pisalni mizi, otroške železne postelce, gostilniške vrtne stole, usnjen kovčeg, razne mize in drugo. — Trgovina »Ogled«, Mestni trg 3. 1

Elektro Lux
Nabavite si Elektro-Lux sesalec za prah, boner laščilec za parkete in linoleje, hladilnike in električne stroje za pranje perila. Zastopstvo Elektro-Lux, Knez, Osoje 3-I.

Molje
uniči MORTOMOLJ - prašek in MORTOMOLJ-tekočina. — Ing. Prezelj, Wolfova 3. Telefon 34-73.

Vino
muškat Canelli in marsala v sodih in steklenicah, nudi Mlakar, skladišče Ranzinger, Ljubljana. (1

2 kompletni okni
140x95 cm poceni prodam. Rožna dolina, Predjamska ulica 28. (1

Podgane
miši in voluharje uniči »MIKROTAN« pasta in »MIKROTAN« zrna. Ing. Prezelj, Wolfova ulica 3. Telefon 34-73.

Smrekove količke
obeljene, 130 cm, za paradižnike in bolj močne za sadno drevje naročite v mlekarni Rupnik, Tyrševa cesta 31. (1

Ščurke
in drugo golazen uniči »ŠČUREKS«. Ing. Prezelj, Wolfova 3. Telefon 34-73.

Čebele v kranjičih
in A-2 panjih proda — Medarna, Ljubljana, Židovska ulica 6. (1

Lesne črve
uniči »ANOBIN«. — Ing. Prezelj, Wolfova ulica 3. Telefon 34-73.

Apnenice naprodaj!
Odlično naložen in obrestovan kapital. Poizve se telefon 46-97, vsak dan med 9—10 dopoldne ali naslov v upravi »Slov.« pon št. 2890. (1

Molje in ribice
med knjigami in spisi, fotografijami, v raznih zbirkah itd., uniči »ONISCIN«. Ing. Prezelj, Wolfova ul. 3. Telefon 34-73.

Kauč
Velika izbira spalnih kaučev, otoman ter žimnic se dobi pri tapetniku F. Sajovic, Stari trg 6, Ljubljana. (1

»Ranobran«
je drevesna zdravilna maža. Ing. Prezelj, Wolfova ulica 3. Tel. 34-73.

Nov tricikelj
naprodaj. Vošnjakova 24, Ljubljana. (1

Cepilna smola
strokovno sestavljena in preizkušena. Ing. Prezelj, Wolfova ulica št. 3. Telefon 34-73.

Prodam seno
in ovseno slamo. Rakovec Fr., Notranje Gorice št. 8, p. Brezovica. (1

Pohištvo
tapecir., madrace, blazine, tapetne stene itd. očistite moljev in druge golazni z »MORTOMOLJ«-tekočino. — Ing. Prezelj, Wolfova ul. 3. Tel. 34-73.

Salonska garnitura
vložena z biserno matico, empirski slog, 8 komadov, prodam. Naslov v trgovini »Umetnost«, Kolodvorska ulica 30. (1

Stebri za ograjo
se prodajo, 20 komadov. 2 m visoki železni drogi v pol metrskem betonskem visokem podstavku. Poizve in gleda se pri: Bonča Cirila, Ljubljana VII, Aleševčeva 6. (1

Insekticide
Ing. Prezljeve, to je sredstva za pokončevanje škodljivcev v hiši, na vrtu in na polju, zahtevajte v lekarnah, drogerijah in odgovarjajočih trgovinah.

Puder
za semiš čevlje v škatljah po 5 ali 6 lir v vseh barvah zopet na zalogi. »Triumf«, Miklošičeva 12. (1

Kupimo

Pozor!
Zopet kupujem vse vrste vreče in odpadke (krojaške, volnene, šiviljske) in stare cunje po najvišji ceni. — Alojz Grebenc, Sv. Petra cesta štev. 33. Telefon 34-26.

Krojaške odpadke
volnene in bombažne, pletiljske in šiviljske odrezke, kakor vse tekstilne odpadke kupuje Gerkman, Hrenova ulica 8. k

Smrekovo creslo
lepo, zdravo, suho in ježice — kupi vsako količino usnjarna J. Lavrič, Št. Vid pri Stični - Ljubljana.

Šampanjskih steklenic
samo čistih, kupim vsako količino ter plačam najvišjo ceno Slapernik, Cesta 29. oktobra 19, dvorišče, tel 36-83. k

Pisalni stroj »Portable«
dobro ohranjen, kupim. Ponudbe s ceno upravi »Slovenca« pod »Portable« št. 2775. (k

Šivalni stroj
Singer ali Pfaff, kupim. Ponudbe na upravo pod »Dobro ohranjen« 2819.

Sadno prešo
srednjo, dobro ohranjeno kupi Medarna, Ljubljana, Židovska ulica 6. (k

Stare bicikelj plašče
zračnice in karbid, kupimo vsako količino. Generator delavnice, Tyrševa cesta 13, Figovec, levo dvorišče. Telefon 29-27. (k

Živali

Angora kunce in srebrce,
samice ter samce — prodam. Privoz 16. (j

Prašič
7 tednov star, naprodaj. Ljubljana, Močnikova 13. (j

Oglašujte v edino uspešnem dnevniku »Slovencu«!

Depuratori d'acqua Čistilniki za vodo

Dott. ing. Paolo Ferrari s. a.

Via Carlo Farini, 75 **Milano** Telefono 691-405

Società specializzata per Depuratori d'acqua per caldaie a bassa, media ed alta pressione del tipo a Calce-Soda, e a Fosfato, per Degasatori, per la costruzione di impianti di filtrazione lenta e rapida previa eventuale aggiunta di coagulante. Impianti di depurazione a Zeolite, di deferizzazione, di sterilizzatori, ed impianti di sollevamento e d stribuzione d'acqua.

Cercasi rappresentante esclusivo.

Specializirana tvornica čistilnikov vode za kotle na nizki, srednji in visoki pritisk z apnencem-sodo in s fosfatom, za izdelovanje razplinjačev, gradnjo naprav za počasno in naglo filtracijo, tudi z dodatki za strjevanje. Čistilne naprave na zeolit, za izločevanje železa; sterilizatorji in naprave za črpanje in razdeljevanje vode.

Iščemo izključnega zastopnika.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem sporočamo žalostno vest, da je danes ob 8 zjutraj umrl moj dobri soprog, naš oče, stari oče in stric, gospod

Jernej Remškar

posestnik in upokojenec južne železnice

Truplo nepozabnega pokojnika leži na Žalah, v kapelici sv. Krištofa. — Pogreb bo v ponedeljek, dne 11. maja 1942, ob 5 popoldne, izpred viške farne cerkve na viško pokopališče.

Ljubljana, 10. maja 1942. **Žalujoči ostali**

Miklova Zala

SPISAL DR. J. SKET — RISAL F. GODEC

124.

Medtem so od dne do dne prihajala razna poročila o Turkih. Nekateri so trdili, da so njihovi oddelki že ob meji; drugi pa, da se Rožanom ni ničesar bati, kajti nihče ne misli, da bi mogli Turki priti v Rožno dolino preko tako visokih gora. Najbolj tolažilno pa je bilo sporočilo, da so se kmetje iz gornjega dela dežele združili in čakajo pri Kokovem.

125.

To je bilo leta 1478 in ta zveza se je imenovala »Kmetska zveza«, ki si je hotela z lastno močjo in silo prisvojiti vse stare pravice, katere je nekdaj v tej deželi užival naš kmet. Toda proti pričakovanju so Turki udrli v deželo. Namesto »za staro pravdo« so se zdaj borili za svoje življenje pred Turki. Pri Kokovem se jih je zbralo kakih 3000

126.

To sporočilo je dajalo prebivalcem Rožne doline veliko poguma in upanja. Mnogo jih je že hotelo pustiti dosedanje delo na Gradišču in v Podgradu, zlasti ker so imeli veliko opravka na polju. Ali oče Serajnik jih je pregovoril. Tako Rožanje niso prenehali s popravljanjem gradu in kopanjem okopov, dokler ni bilo vse pripravljeno v bran.

Pohištvo

Razno pohištvo
poceni naprodaj. Lampetova ulica 13 (Trnovo).

Več kuhinj in spalnic
iz mehkega in trdega lesa proda zaloga pohištva Venturini Ludvik, Florijanska 31. Telefon 48-12. Sprejemam tudi naročila za vsa mizarska dela. — Ogled popoldne od 2—6. š

Modroce
patentne posteljne mreže, otomane, moderne kauče in fotelje nudi solidno in po nizki ceni
Rudolf Radovan
tapetnik
Ljubljana, Mestni trg 13

Kuhinjsko opremo
novo, slonokoščene barve in šperano spalnico, plesk po želji, ugodno prodam. Gerbičeva 25, Kolezija, Trnovo. š

Kuhinjske oprave
moderne, solidna izdelava — proda mizarstvo Josip Artnak, Jenkova 7.

15 spalnic
orehovih in jesenovih, prima kakovost, poceni proda Pohištvo Malenšek, Celovška cesta 258. (1

Kuhinjsko opravo
in eno spalnico, po ugodni ceni proda mizarstvo Velkavrh, Krakovska 7, Ljubljana. (1

Spalnica
malo rabljena, na novo pleskana, orehova, ugodno naprodaj. Na ogled pri Lančič Ivan, Celovška 67. (1

Nova samska soba
z dvema kavčema in fotelji, trd les, moderno izdelana, naprodaj za lir 5800. Ogled »Merkur« — Miklošičeva 20, tel. 29-87. (š

Spalnice in kuhinje
v moderni in solidni izdelavi, še vedno najceneje pri »Opravi«, Mestni trg 17, prehod. Vsak dobavljeni komad nas priporoča. Sprejemajo se naročila. š

Vajenci

Učenko
za trgovino z mešanim blagom, se sprejme. Marija Andolšek trg. Mirna št. 23. v

Vajenca
za soboslikarsko obrt takoj sprejmem. Leopold Sedej, Ljubljana, Slomškova 23. (v

Avto-motor

DKW motor, 200 ccm
v novem stanju, naprodaj za 5.500 lir. - Ogled: »Merkur«, Miklošičeva c. št. 20. Telefon 29-87. (f

Razno

ŠTAMPILJE — ETIKETE — GRAVER — ŠITAR & SVETEK — LJUBLJANA FRANCIŠKANSKA 10

Novi naslov:
Frančiškanska ul. 3.
Telefon 45-13.

Če samo enkrat kupiš GAGEL-OVA semena, ne boš pozabil več njegovega imena!

Učitelj z družino
lepo prosi, če bi mu lahko posodil kdo premakljiv štedilnik za krajšo dobo. Plačal bi tudi manjšo odškodnino. Kdor more pomagati, se naproša, da sporoči upravi »Slovenca« pod »Posodim štedilnik« št. 2835.

Čevljarji
Dajemo zbita moška dela na dom. Dostavi se tudi izven Ljubljane. — Plača zelo ugodno. Priporočilo potrebno. Triumf Miklošičeva cesta št. 12. (b

Filatelija

Filatelisti pozor!
Nakup in prodaja znamk vseh vrst »JOL« albumov in filatelističnih potrebščin je najugodnejša v knjigarni Dolžan, Ljubljana, Stritarjeva ulica 6, telefon 44-24.

Filatelistične novosti
Nov katalog bivših jugoslovanskih znamk za l. 1942 z novimi cenami; filatelistični vestnik; izbor raznih znamk; razne Jol albume, dobite najugodneje pri filateliji Mladinske založbe, Ljubljana, Stari trg 30. Telefon 41-69.

Ženitbe

28 leten fant — obrtnik
s hišo na prometni točki, poroči kmečko dekle s primerno doto. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Resnost - sreča« 2777. (2

ATA - TRASPORTI - PREVOZNIŠTVO
MILANO - Viale Sabotino 1a, tel. 51227 - 580284
La più completa organizzazione di trasporti fra Lubiana e Milano, Toscana, Lazio e Campania. Cercasi corrispondente disposto a collaborare nello sviluppo del servizio.
Najpopolnejša organizacija za prevoze med Ljubljano in Milanom, Toskano, Lacijem in Kampanjo. Iščemo korespondenta, ki bi bil pripravljen sodelovati za razvoj podjetja.

Zahtevajte povsod naš list!

Sporočamo žalostno vest, da je umrl naš ljubljeni in dobri soprog, skrbni oče in brat, gospod

Franc Požun
organist in tajnik posojilnice

Pogreb blagega pokojnika bo v nedeljo, 10. maja ob 4 popoldne na farno pokopališče.

Žužemberk, dne 9. maja 1942.

Žalujoča soproga in otroci.

Zahvala

Vsem, ki ste ob težki izgubi našega očeta

Kregar Ivana

z nami kakor koli sočustvovali, jih na poslednji poti tako častno spremili, izrekamo najtoplejšo zahvalo. Posebno zahvalo smo dolžni gg. zdravnikom za trud, da bi nam ohranili očeta, čč. duhovščini za vodstvo pogreba, g. župniku za podelitev tolažil sv. vere, dobrim sosedom za vsestransko pomoč in vsem darovalcem vencev in cvetja, ki je pokrilo njihov prerani grob.

Savlje, 6. maja 1942. ***Kregar-Čerenovi***

Hranilnica in posojilnica v Žužemberku
javlja žalostno vest, da je umrl gospod

Franc Požun
tajnik

Pogreb pokojnika bo v nedeljo, dne 10. maja 1942 ob štirih popoldne. Zvestemu in agilnemu sodelavcu bodi ohranjen časten spomin!

Žužemberk, dne 9. maja 1942.

Paul Henzè: 32

Steklar iz Murana

zgodovinska povest.

»Jaz, Janez Boccaro, vas prosim za življenje tega človeka!«

Vse je obmolknilo... Nastopil je trenutek obotavljanja... Pa je zaklical neki glas:

»Zakaj?«

Spet se je začelo vpitje... Mnenja so bila različna. Slišali so se klici: »Da, da! Dajte mu, kar želi!... Ne, ne! On nima nobene pravice!«

In ponavljalo se je vedno še vprašanje:

»Ampak zakaj? Zakaj?... Naj vam razloži!«

Zakaj?... Janez sam se je obotavljal... Bi bilo treba spet razodeti vse Gualterijevo življenje, njegove boje, njegove nesreče, njegove dolgove in še reči o Holandcu?...

Predolgo bi bilo vse to!... Množica je bila že nepotrpežljiva.. Sodniki ne bodo tega pustili.. Dož, ki mu je bil naklonjen, ali bo mogel podaljšati vso to razpravo?...

Odločil se je, da odreže nakratko. Obrnil se je do ljudstva: vsi so umolknili.

»Vprašate me, zakaj hočem pomilostitev obsojenca?«

»Da! da!... Govorite... govorite!...«

Sklonil se je nenadoma na stol, kjer je bil njegov plašč... Potem se je dvignil:

»Tukaj je moj odgovor, zakaj želim njegovo pomilostitev!«

V rokah je držal kristalni nakit.

»Nakit!... Nakit!... Slava!... Večna slava Janezu Boccaru! Milost!... milost!... Milost Gualteriju!...«

Nastal je nov vihar vpitja... Množica je bila zdaj že pridobljena. Drugega ni hotel vedeti... Janez Boccaro je imel vse pravice, ker je bil Janez Boccaro... Ni treba nikakih pojasnitev!... Naj izreče dož pomiloščenje, saj ima oblast!

Loredano je bil ves ta čas neobčutljiv in zaprt do vsakega ganotja... Sodniki so čakali... Janez se je že tretjikrat obrnil do njih in jim kazal nakit, čigar steklo se je bliščalo v tisoč lučkah... Nakit! Zdelo se je, da nosi v sebi življenje... Kakor bi se skrivnostna duša, ujeta v trepetajočo in bliščečo snov, naenkrat prebudila! Kakor bi se zavedala, kako velikega pomena je njena lepota! Kakor bi tudi ona kričala: milost, milost staremu Gualteriju!

Dož je dvignil roko v znamenje, da hoče govoriti. Množica, ki ga je ljubila, se je pomirila... Njegov glas je bil trden, in težak in ni trepetal.

»V imenu moje neomejene oblasti, jaz Lenart Loredano odrejam, da je Peter Gualterio oproščen vse kazni!«

Prost! Gualterio je bil prost... Ploskanja in priznanja, ki je pozdravilo te besede, še ni slišal dož do sedaj in ga tudi potem nikdar več ni... Ko je potem Janez Boccaro preskočil ograjo, padel dožu pred noge in mu poljubil rob plašča, se je razlegel nezaslišan hrup. Množica je hotela popasti oba, ju dvigniti na rame in nesti v zmagoslavju. Drugi del množice je ostal zunaj na trgu svetega Marka. Tja doli bi prinesli oba kot znamenje junaške veličine Benetk in klicali, kakor je zaklical Ludovik Stampa:

»To je resnična lepota Benetk!...«

Peter Gualterijo pa je stal nepremičen na svojem mestu in od veselja mrmral:

»Moj Bog! Blagoslovi zdaj srečo mojih dveh otrok!«

Polagoma se je hrup polegel. Vratarji so odprli velika vrata in potisnili ljudstvo iz dvorane. Še druge slučaje je bilo treba razsvetiti, zato je sodišče delovalo naprej. Ostalo je le nekaj prič in poslov.

Dož je spet vstal in rekel mirno:

»Plemeniti gospodje! Seja naj se vrši naprej!«

Doli pred vrati pa se je zgodilo nekaj nenavadnega. Vest, da so se vrnili potniki, je prišla tudi v Murano in v hišo pri »Štorklji«. Conegliano je takoj stopil v gondolo in prišel v Benetke. Preril se je skozi množico in prišel do glavnih vrat. Ta so bila že zaprta. Kričal je vratarju:

»Odprite mi! Jaz sem prijatelj Janeza Boccara!«

»Ah!« je ponovilo tisoč glasov na okoli. »Mi vsi smo prijatelji Janeza Boccara. Pa je vse zastonj, če ne morete noter!«

Bil je ves divji!

Mislil je — vsemogoče stvari so pač raznesli — da so Janeza postavili pred svèt desetih. Hotel ga je torej braniti in govoriti v njegov prilog. Ne smelo bi se zgoditi, da bi obsodili Janeza, ne da bi prej zaslišali Conegliana.

»Kaj mislijo tu o meni?«

Vrgel je glavo nazaj, da so se stresli dolgi lasje.

Množica je gledala radovedno. V tem je videl razlog, da je kar začel s svojim brambnim govorom. In je govoril... Jezika, ki je skozi dvajset dni molčal, ni bilo mogoče zaustaviti. Stopil je na uzvišen prostor in začel:

COMM. ALFONSO CAMAGNA
Casa fondata nel 1900
Commissioni - Esportazioni - Rappresentanze - Depositi - Trasporti - Assicurazioni
Ustanovljeno l. 1900
Poverjeništva - Izvozništva - Zastopstva - Skladišča - Prevozništva - Zavarovanja
NAPOLI - Via Arte della Lana 18

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAFI
Predstave ob delavnikih ob 16 in 18.15, ob nedeljah in praznikih ob 10.30, 14.30, 16.30 in 19.30

Izredno napet zgodovinski film
MASKA CEZARJA BORGIA
O. Valenti, E. Glori in Elsa De Giorgi
KINO UNION - TEL. 22-21

Razkošen zgodovinski velefilm — velika ljubezenska drama
Navarska kraljica
Elsa Merlini — Gino Cervi — Leonardo Cortese — Clara Calamai itd.
KINO MATICA - TEL. 22-41

Film sladkih melodij in lepih romantičnih doživljajev
Prva ljubezen
Leonardo Cortese, Vivi Gioi Valentina Cortese
Režija: Carmine Gollone
KINO SLOGA - TEL. 27-30

Za Ljudsko tiskarno v Ljubljani: Jože Kramarič — Izdajatelj: inž. Jože Sodja — Urednik: Viktor Cenčič